

Dzisiaj polecamy:

- ★Pożar torfowiska
- ★Wyprzedzić śmierć
- ★Bezpłatne szkoły?
- ★Porady motoryzacyjne
- ★Serwis sportowy
- ★Program TVP i TVSAT

KOLEJNY POWRÓT DO SZKÓŁ

Pierwszy września od dawna dla wielu rodzin jest niezwykle istotną datą. To początek roku szkolnego, kolejnego roku nauki dziecka, wnuka... W 92 rozpocznie go około siedem i pół miliona uczniów.

Inauguracja nauki przebiega różnie w swarzędzkich szkołach. W jednych z pompy, nawet poświęconą, bo połączoną z mszą świętą, w innych nieco skroniej, ale wszędzie z nieukrywaną radością. Bawiem nawet najdłuższy odpoczynek w końcu się znudzi i większość tęskni do pracy.

A tu dla szkół wydaje się być jej natężona. Nauczyciele mają więcej luzu w doborze treści nauczania, dzieci mniej godzin lekcyjnych.

Minister edukacji Zdobysław Flisowski w swym przemówieniu powiedział: „Pragnieniem moim jest aby wkraczające obecnie do szkół roczniki wyżyły demograficznego pobierały naukę już według nowych zasad programowych. Nowe programy, które obowiązywać będą w polskich szkołach od 1994 r. dadzą znacznie szersze pole dla inwencji nauczycieli i uczniów. W większym stopniu będą kształtowały umiejętność dokonywania świadomych wy-

borow.”

Zwracając się do pedagogów, minister Flisowski powiedział, że ostatnie podwyżki uposażeń poprawiły nieco nastroje środowiska. Jednak kompleksowe rozwiązanie problemu plac i zatrudnienia nauczycieli może przynieść układ zbiorowy, który jest obecnie w stadium negocjacji ze związkami zawodowymi, a którego zasady zacząć najprawdopodobniej obowiązywać z początkiem przyszłego roku szkolnego. Minister zaapelował do rodziców, aby starali się wspomóc szkołę w jej zadaniach wychowawczych. „Zmierzamy do tego, aby proces wychowawczy w szkole i domu stanowił jedność”.

Młodzież natomiast usłyszała: „pamiętajcie, że wysiłek który dziś włożycie w zdobywanie wiedzy, wyda w dorosłym życiu stokratnie owoce. Człowiek, który ma i umie dobrze spożytkować swą wiedzę, zawsze potrafi znaleźć swoje

miejsce w życiu”.

Po takich krzepiących zdaniach nauczyciele i uczniowie rozeszli się do klas, by omówić sprawy organizacyjne. Bo one na początku zawsze są najważniejsze.

★★★

Nieco inaczej zwykle przebiega początek roku szkolnego dla siedmiolatków.

Odwiedziliśmy zaprzyjaźnioną Trójkę, by zobaczyć, jak szkoła powitała pierwszoklasistów.

O godzinie jedenastej do hollu trudno było wejść. Przejętych maluchom bowiem towarzyszyli nie mniej podekscytowani rodzice. Uroczystość dla dzieci klas „jeden trzy” prowadziła wicedyrektor szkoły. Jej ciepłe słowa dotarły do wszystkich. Rodzice usłyszeli również nieco informacji o programie nauczania, szkolnej statystyce. Wszystko podane w bardzo skrótovej formie, ponieważ dzieci nie znoszą bezruchu. A w tym dniu szczególnie. Stąd oficjalna część szybko się skończyła. A zaczęła najważniejsza — wyczytywanie nazwisk i formowanie klas. W sumie „Trójka” ma aż sześć

oddziałów.

Chwilę później, dzieci prowadzone przez wychowawców, powędrowały do sal lekcyjnych. Towarzyszył temu prawdziwy pochód rodziców. Tu, w klasach nastąpił punkt kulminacyjny — pasowane na uczniów zasiadły po raz pierwszy w prawdziwej ławie szkolnej. Tem moment, szukanie wolnego miejsca, koleżanki, kolegi, nieśmiało „badanie” otoczenia zapewne na zawsze większości utkwi w głowie. Półki co, przejęte maluchy z powagą słuchały pierwszych słów „ich” pani, bo teraz ona stanie się w ich życiu najważniejsza, będzie kolejnym i jedynym (na pewien czas) autorytetem.

Spotkanie z panią skończyło się po godzinie. Ze szkołą — nie. Można było zauważyć, iż niektórzy mali uczniowie, zafascynowani nowym miejscem, nie chcieli wracać do domu. Oby im ta fascynacja pozostała na długo, aż na osiem lat. Czego im z serca życzymy. Starszym zaś, podobnie jak minister edukacji Zdobysław Flisowski wytrwałości i samych dobrych ocen. Nie szóstek ale najlepszych na miarę możliwości każdego. (liza)

Włodzimierz KŁOPOCKI

JAK SIĘ RATUJE BUDŻET

W czasie prezydenckiej kampanii wyborczej, ówczesny kandydat do Belwederu Lech Wałęsa, szczerą ręką rozdawał wyborcom ogromne sumy majątku narodowego. Kiedy Belweder był tuż, tuż osiągnęły one magiczną sumę stu milionów. Później pan prezydent owszem wracał do swego pomysłu, ale powiedziałbym, że raczej w kategoriach anegdoty.

Duża grupa polityków uważa, że obecne nieszczerstwa są spowodowane brakiem przyspieszenia w realizacji przemian systemowych.

Każdy nowy rząd zapowiada, że teraz i, że tylko ta ekipa może to właściwie zrealizować, a następnie tkwimy dokładnie w tym samym miejscu. Okazuje się, że to „my niewłaściwie wzięliśmy sprawy w swoje ręce”.

Obecny rząd ma również koncepcję wielkiej prywatyzacji. Minister Przekształceń Własnościowych pan Janusz Lewandowski przedstawił rewelacyjny sposób przekształcenia „robali” w kapitalistów. Każdy dorosły obywatel będzie mógł nabyć jedną akcję prywatyzowanych (400) przedsiębiorstw. Cena takiej akcji będzie równa 10% obecnej średniej krajowej — około 300 tys. zł. Ów pomysł wydaje się, że jest świetny. Przyjrzyjmy się temu z bliska.

Kogo będzie stać na zakup tak wycenionych akcji? Może emeryta, który z ledwością wiąże koniec z końcem? a może bezrobotnego, który z zasiłku utrzymuje rodzinę? a może akcjonariuszem zostanie absolwent wyższej uczelni, który nie może znaleźć pracy? Czyżby młode małżeństwo, które ma jeszcze pracę i właśnie utrzymuje mieszkanie, a małżonka lada dzień spodziewa się rozwiązania?

Prawda jest taka, że ponad połowę naszego społeczeństwa nie stać na kupno akcji. Za pozostali kupując je zasilą dziurawy budżet państwa. Ale żeby było weselej to potencjalni nabywcy nie będą mogli przekazać swoich akcji rodzinie, ponieważ nie uwzględniono w projekcie dziedziczenia takowych.

Szczęśliwi nabywcy będą mogli w razie śmierci wykorzystać je w charakterze biletów przez Styks!

Rys. A. Młeczko

SYGNAŁY Z SOLECTW

UZARZEWO

Na pytanie co słychać, **sołtyś Bonifacy Adamski** mówi: — Przy tak strasznych podwyżkach nie dobrego nie może być słychać. Ceny codziennie idą w górę, a płace stoją w miejscu. Nawet przyroda uwzięła się na nas. Susza spowodowała, że plony zbóż są niskie.

Jeśli chodzi o okopowe to sytuacja jest jeszcze gorsza. Ziemiaki mają suche łęty, a więc praktycznie można robić wykopki.

Deszcze, które teraz spadły może trochę pomogą burakom, ale jeszcze musiałoby trochę popadać. W przeciwnym razie plony buraków będą również niższe. A że tak będzie to już widać po cenach cukru.

Nasz PGR został przejęty przez Agencję Rolną. Pierwsze efekty już widać. Pracownicy zostali pozbawieni wszystkich przywilejów. Zabrano cały ekwiwalent, a więc ziemię, mleko i dopłaty do czynszów. Tak wyglądają pierwsze dobrodziejstwa. Na razie nie wyrzucają z pracy, ale jak to długo potrwa tego nikt nie wie. Płace są bardzo niskie. Na dobrą sprawę to przeżyć za te pieniądze można przez dwa tygodnie, a co dalej? W jeszcze gorszej sytuacji są emeryci i renciści. Dotychczas mieli 5 arów ziemi, mleko (jeden liter) i mieszkanie bezpłatne. Obecnie zostali tego wszystkiego pozbawieni. Jakim prawem pyta B. Adamski?

Z czego będziemy płacić za to wszystko? Z tej nędznej emerytury? Przecież ten ekwiwalent został przez nas wypracowany, a w tej chwili dokonuje się na nas rozboju!

Nikt nie staje w naszej obronie. W roku 80-tym to Solidarność znalazła drogę na wieś, a obecnie „pies z kulawą nogą” się tu nie pojawi? Wszyscy ci z „góry” pozalatali sobie „ciepłe posadki”, a naród wegetuje.

W ubiegłym tygodniu pan poseł Małachowski mówił w telewizji, że strajki wyniszczają gospodarkę i że są nielegalne. Zgadzam się, że strajk niszczy nas, ale jak mamy zaprotestować, krzycząc, że zdradźno nas? Obecne strajki są nielegalne, a te w latach 80-tych były legalne? Dzisiejsza władza, tak jak wtedy, „komuna” mówi, że protest jest nielegalny. Biedny jest nasz naród — zakończył swoją wypowiedź sołtyś Uzarzewa.

Bez nowych — plennych i odpornych — odmian roślin, bez stale udoskonalanych ras zwierząt hodowlanych opowieści o jakimkolwiek postępie w rolnictwie, o zwiększeniu jego wydajności między bajki możemy włożyć. Jest to, po prostu strategicznie ważny odcinek tego działu gospodarki narodowej. Hodowla, udoskonalanie odmian i ras jest procesem nie tylko kosztownym, ale i długotrwałym. Tutaj pożądane, oczekiwane rezultaty osiąga się po latach doświadczeń, po wyhodowaniu wielu kolejnych generacji „przejściowych”. Własnego materiału hodowlanego, dostosowanego do rodzimych warunków glebowych i klimatycznych nie zastąpi import; co najwyżej może być ich uzupełnieniem. Zwłaszcza, że właśnie w

HODOWLA NA ZAKRĘCIE

dziedzinie hodowli mamy niekwestionowane, liczące się w skali międzynarodowej, osiągnięcia.

Wszystko przemawia za tym, aby we właśnie rozpoczętym procesie przekształceń własnościowych państwowego sektora rolnictwa, przedsiębiorstwa o szczególnym znaczeniu dla hodowli roślin, produkcji nasiennej oraz hodowli zwierząt potraktować odrębnie. Chodzi o to, aby — z jednej strony — nic nie uronić z ich dotychczasowego dorobku, z drugiej — aby państwo zachowało pełną kontrolę nad tą strategiczną dziedziną.

Ministerstwo Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej

sporządziło listę 127 najlepszych przedsiębiorstw z terenu całego kraju, w których prowadzą się reprzywatyzacje. Są wśród nich m.in. takie powszechnie znane przedsiębiorstwa, jak Poznańska Hodowla Roślin czy Wielkopolska Hodowla Roślin Ogrodniczych w Poznaniu.

Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa musi się jednak z przekształceniami własnościowymi spieszyć, gdyż z terenu nadchodzą bardzo niepokojące sygnały o niekontrolowanej wyprzedaży materiału hodowlanego przez niekontrolowane przedsiębiorstwa nie posiadające środków finansowych na wypłaty dla załóg.

MENEDŻEROWIE ZDROWIA WKRÓTCE!

Nowocześnie, pręźnie i skutecznie działająca służba zdrowia oprócz pieniędzy potrzebuje też szybkich i operatywnych menedżerów opieki zdrowotnej. Nawet dzisiaj rozlegają się z różnych stron głosy mówiące o przeciekaniu dużych sum pieniędzy przez palce w wielu ośrodkach opieki medycznej.

Szpital czy przychodnię rejonową można porównać do dużego gospodarstwa domowego. Jeśli będzie nim zarządzał człowiek o dużych zdolnościach organizacyjnych, energiczny, energiczny, „rzucający” pomysłami jak z przysłowioвого rękawa, to domownicy tego gospodarstwa mogą spać spokojnie. Codziennosc nie będzie im spędzała snu z powiek.

Podobnie jest w dzisiejszych

czasach z ośrodkami zdrowia. Powstanie w przyszłości prywatnej opieki lekarskiej wpłynie na rozdrożenie konkurencyjności. Będzie się ona odbywała między dotychczasowymi punktami medycznymi, a także między nowo powstałymi. Im sprawniej będzie placówka działała, im skuteczniej udzielała pierwszej pomocy, im szybciej będzie doprowadzała swoich pacjentów do zdrowia tym więcej będzie ich miała, tym więcej będzie przynosiła dochodu. Bo przecież każda placówka zdrowia w przyszłości i to trzeba mieć nadzieję, że niedalekiej, powinna oprócz świadczenia usług bezpłatnych wykonywać badania, także świadczyć usługi odpłatnie.

Pieniądże pochodzące z takich usług pozwoliłyby na dos-

konalenie specjalistów, nowoczesnienie poprzez patrywanie np. przychodni w coraz to lepszy sprzęt medyczny, na stosowanie nowości medycznych.

Z myślą o sprawnym organizowaniu nowoczesnych placówek służby zdrowia utworzono w ubiegłym roku Szkołę Zdrowia Publicznego. Jej zadaniem jest kształcenie i przygotowywanie menedżerów zdrowotnej.

W szkole prowadzi się dwuletnie, stacjonarne kształcenie podyplomowe w dwóch kierunkach: zarządzania jednostkami opieki zdrowotnej oraz administracji służbą zdrowia. Oby absolwenci znaleźli za swoje całe dwa lata pracę i mogli z niej korzystać na korzyść społeczeństwa.

„Kto na drodze swego życia zapalił choćby jeden płomyk nadziei dla pogrążonego w czarnej godzinie ten nie zył daremnie”.

25 sierpnia zmarł Andrzej Cieślak — nauczyciel zawodu w Fabryce Armatury i w Szkole Zawodowej. Serdeczny przyjaciel i opiekun dzieci i młodzieży specjalnej troski.

Był zawsze gotów nieść pomoc potrzebującym. Pogrążeni w smutku żegnamy wiceprzewodniczącego naszego Stowarzyszenia.

Zarząd Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski w Swarzędzu

W piątek 28 sierpnia na cmentarzu komunalnym przy ul. Gortatowskiej w Swarzędzu żegnaliśmy Andrzeja Cieślaka — człowieka o Wielkim Sercu, człowieka, który chciał i pracował dla innych. Zmarł młodo mając 46 lat osierocił troje dzieci, pozostawił żonę, rodzinę i przyjaciół. Pozostawił także liczną grupę swoich wychowanków.

Kiedy w 1986 roku Zasadnicza Szkoła Zawodowa wraz z Fabryką Armatury w Swarzędzu zdecydowały, że należy pomóc młodzieży specjalnej troski organizując im naukę zawodu i dając im pracę, wybór padł na Andrzeja Cieślaka — został ich opiekunem. Opieka Jego nie kończyła się w bramie FAS, był z nimi w szkole, w domu, w ich prywatnych problemach. Pomógł wielu znaleźć swoje miejsce w życiu. Był nauczycielem w pełnym tego słowa znaczeniu. Z tej działalności znam Pana Andrzeja najlepiej. Smutno się robi gdy dowiadujemy się o odejściu od nas takiego człowieka. Pozostaje pustka i bezsilność, że tyle zostało czego nie zrobił, nie widział i już nie zrobi a przecież potrafił, jak niewiele miał do tego predyspozycje i chęci.

Andrzej ŚLACHCIAK

Z redakcyjnej poczty

W ubiegłym tygodniu wydrukowaliśmy list czytelnika wyrażający sprzeciw i oburzenie z powodu publikacji artykułu M. Szymusiak dotyczącego szkolnictwa.

Przyznajemy tu nie tak wyobrażamy sobie polemikę. Każdy ma prawo do swobodnego wyrażania sądów czy opinii nawet w ostrej formie. List jednak tchnie nietolerancją. Autor sądzi, iż tylko on ma prawo do swobodnej oceny sytuacji w szkolnictwie, bo jest nauczycielem.

Otoż... Każdy obywatel, kimkolwiek by nie był, również takowe posiada. Oczywiście zmagają ludzie nie związani profesjonalnie ze szkolnictwem, widzą wiele problemów inaczej, inaczej je oceniają, z innej perspektywy, może nawet nie tak wąskiej. I dobrze jeśli je oceniają, bowiem tylko wymiana poglądów może (nawet powinna) doprowadzić do zrodzenia nowej, lepszej jakości. Dyskusja jednak musi być merytoryczna. Natomiast autor nie zaprzeczał żadnego poglądu poza oczywistymi stwierdzeniami o poświęceniu etc., nie podał polemiki merytorycznej z „uszerk”. Wówczas M. Szymusiak miałaby szansę obronić swojego zdania.

Nie widzimy potrzeby stawiania zarzutów o, delikatnie mówiąc, dyspozycyjności dziennikarzy, artystów czy pisarzy, bo i nauczyciele nie są wolni od tego. W tym (wystarczy przypomnieć, że to ci sami ludzie nagnali np. historię do obywateli w niedalekiej przeszłości) liśmy. Są to jednak, taką przynajmniej mamy nadzieję, wyjątki w masie uczciwych ludzi i to samo odnosi się do innych grup zawodowych.

A czy tydzień przymila się władzy? No nie mylimy, i sami czytelnicy mogą ocenić słuszność tego zarzutu. My jedynie przypominamy, że w pierwszym numerze obieraliśmy pisać otwarcie o wszystkich drażliwych sprawach, przedstawiając opinie, punkty widzenia. Stąd od czasu do czasu goścżą na naszych łamach autorzy prezentujący niejednokrotnie zupełnie odrębne światopoglądy. Czas uniformizmu w myśleniu powinien bowiem odejść do przeszłości. (Iz)

Tego robić nie muszem, ale chcem.

Fot. CAF

...TS PYTA

Uchwalono założenia powszechnej prywatyzacji. Będziemy mogli kupować bony prywatyzacyjne za ok. 250 tys. zł. Jak Pan/Pani oceniają tę projekty?

SONDA SONDA SONDA

Waldemar K., ul. Kórnicka. Uważam, że to do niczego nie prowadzi. Pracuję w „budżetówce”, więc też zosnę „uszcześliwiony” tymi bonami. I co z tego? Przecież nie użyję ich zamiast chleba.

Janina P., os. Czwartaków. Nie kupię na pewno tych bonów. Nie mam po prostu zaufania do tych naszych „uzdrowicieli” w rządzie.

Grzegorz W., ul. Załęże. Na pewno nie będę bawił się w żadne „prywatyzacyjne” bony. Gdybym miał gotówkę, sam wiedziałbym, co z nią zrobić. Ale jak tu się „prywatyzować” z zasiłku dla bezrobotnych?

Monika B., ul. Poznańska. Może to i dobre rozwiązanie? Nie mam „zacięcia” ekonomicznego, ale myślę, że to zawsze lepsze od ciekawania na przysłowiową mannę z nieba (albo Zachodu).

Marek L., ul. Wrzesińska. Pracuję w „budżetówce” więc z konieczności będę uczestniczył w tej „zabawie” z prywatyzacją i bonami kapitałowymi. Ale czy jestem z tego zadowolony? Wręcz przeciwnie! Cóż jednak mogę poradzić na decyzję „góry”?

Michał P., ul. Warszawska. Pracuję „na swoim” więc chyba mnie nie obejmą te rewelacyjne pomysły prywatyzacyjne.

Jerzy F., ul. Słowackiego. Och, zbrzydło mi już doszczętnie to co raz częstsze „uszcześliwianie” ludzi wbrew ich woli. Ta powszechna prywatyzacja, to kolejny przykład decydowania za ludzi i uszcześliwiania ich na siłę.

Niestety, żaden z naszych rozmówców nie wyraził entuzjazmu dla projektów ministra Janusza Lewandowskiego i spółki. A może, tak jak, podobno, do demokracji, nie „dorodliśmy” również do prywatyzacji?... (FIL)

ZA ILE DO „BEZPŁATNEJ” SZKOŁY?

Szkole nma razie mamy bezpłatną. Ale — czy na pewno? bo, policzmy, ile musimy wydać pieniędzy, aby nasza pociecha 1 września mogła rozpocząć kolejny rok swej edukacji.

A więc tornister. Są, przynajmniej trzeba, za 20-30 zł. Zgrzebne — po 180 tys. Przeciętnie jednak trzeba wydać na ten sprawunek 200.000 zł. Następny wydatek, to piórniki. Tu już wszystko zależy od fantazji pociechy: są piórniki z pozytywką i zegarkiem elektronicznym, w kształcie samochodu, otwierane automatycznie. Kosztują od 150 tys. do 250 tys. zł. Są i tańsze, po 20-30 tys., ale która pociecha je chce? Można też kupić komplety: piórniki, ołówki, długopisy, gumna — razem od 100 do 200 tys. zł. Komplety „idą jak woda”, choć ich zawartość często bywa tandetna.

Najmniejszą kwotę w tych „zależnościach” szkolnych wydajemy w sumie na książki. Komplet książek np. do I klasy kosztuje ok. 200.000 zł. Za tę kwotę można kupić też najpotrzebniejsze artykuły piapernicze: zeszyty, flamastry, długopisy, pióro. Można tu jednak pozbyć się i większej kwoty, ku-

pując np. pióro „Pelikan” za 90 tys. lub lepszy długopis za 10-15 tys. zł.

„Umundurowanie” pociechy też zabierze nam kilkaset tysięcy. Dawno już minęły bowiem czasy, gdy do szkoły chodziło się w fartusku czy granatowej bluzie. Teraz wprawdzie panuje też uniformizm, tyle że... dżinsowy. A komplecik „Levisów” to już spory wydatek z rodzicielskiej kiesy. Duży w tym roku zachserwowałam wybór dresów. Te z dzianiny są trochę tańsze, kosztują od 150 do 300 tys. zł. W „ortalionowych” wybór większy, lecz cena też wyższa (250-450 tys.). Do tego adidasu — najtańsze (polskie) są po 80 tys. Można kupić importowane — tu cena dochodzi nawet do 300 tys. zł. W ostateczności, ryzykując spore niezadowolenie dziecka kupić można tenisówki za 40-100 tys. zł. Nie wiem jednak, czy warto. Sama doświadczyłam ich przydatności. Dziecię moje (14 lat) zużyło tego „towaru” przez

trzy miesiące sześć par. A nie jest jakimś długodystansowcem, czy biegaczem. Po prostu, te chińskie np. tenisówki są nader słabe, mają bardzo delikatne podeszwy, wytrzymują, przy intensywnym chodzeniu, zaledwie 2-3 tygodnie. W takim przypadku lepiej chyba kupić droższe adidas — wytrzymają cały sezon, do mrozów.

Trochę odetchnąć możemy dopiero przy kostiumie gimnastycznym — spodenki i koszulka kosztują nie więcej niż 60-80 tys. zł., oczywiście pod warunkiem, że nie będzie to „Adidas”.

Jeszcze jedna praktyczna rada — nigdy, wybierając się po zakupy szkolne, nie zabierajmy naszych dzieci, szczególnie tych najmłodszych. Dla nich bowiem przeznaczono te wszystkie „bajery” piórnikowe i tornistrowe. I zapewniam państwa, że wtedy zapłacimy za szkolną „wyprawkę” o wiele więcej, niż wtedy, gdybyśmy chodzili po sklepach sami. Jednak przestrzegam — bez półtora miliona na ucznia nie ma po co wybierać się do miasta po zakupy. Kto nie musi i nie chce oszczędzać, powinien liczyć się z wydaniem 4-5 milionów.

Renata FILIPOWICZ

Torfowisko w Gruszczynie to złoża około 11 milionów metrów sześciennych. Złoża te mają około 4 głębokości. Dotychczas wydobyto 1,4 mln. m³. Torf nasz przeznaczony jest dla działkowców, ogrodników i pieczarkarzy.

Od kilku tygodni walczymy z pożarem torfowiska — mówi kierownik przedsiębiorstwa mgr inż. Norbert Styszyński.

Jak to się stało właściwie nie wiadomo. Teoretycznie istnieje możliwość samozaplonu. W normalnych warunkach ściółka jest wysuszona na głębokość 15 cm, ale w czasie takiej suszy jak obecnie, każde zaproszenie ognia jest groźne.

Do powstania pożaru przyczynia się także wypalanie traw

Straży, ale jeszcze wtedy nikt z nas nie zdawał sprawy, że przed strażakami trzy czarne dni. W województwie wybuchło tyle pożarów, że wszystkie rezerwy zostały użyte do akcji. Byliśmy zdani na własne siły. Na placu została nasza swarzędzka straż, OSP z Gruszczyna i Kobylnicy. Płonął pas pomiędzy rowem melioracyjnym i Cybiną. Cały nasz wysiłek skierowaliśmy na to aby nie dopuścić ognia w kierunku Uzarzewa. Strach pomyśleć co by się wtedy działo.

WALKA Z ŻYWIOŁEM

i trzcin oraz bezmyślne zabawy młodzieży. Kiedy torf wysycha to zaczyna pękać, tworzą się rozpadliny i wtedy wystarczą niedopałek papierosa i nieszczęście gotowe.

6 sierpnia zauważyliśmy na łące niewielkie ognisko, które polaliśmy wodą i ogień został ugaszony. Nazajutrz pracownicy donieśli, że znowu pali się ognisko, ale jest już znacznie większe i wtedy uświadomiłem sobie, że to płonie torf. Mój Boże! Słyszeliśmy, że gdzieś tam płonie torf, ale jak się go gasi to w Swarzędzu nikt nie miał pojęcia. Z telewizji wiemy, że torfowiska płoną czasami po kilka lat. Powiadomiłem straż i przystąpiliśmy do walki z żywiołem. Potrzebna była maksymalna ilość wody, ale Cybina jest zupełnie wyschnięta i pozostały tylko stawy po wyróbkach.

Płonące torfowisko to jest coś niesamowitego. Ono nie płonie, ono się żarzy, nie widać ognia tylko gryzący i cuchnący dym. Właściwy pożar jest pod powierzchnią gruntu.

Nasi strażacy zalali łąki, ustaliły dymienie, i wszystko wróciło do normy.

Następnego dnia okazało się, że pali się o wiele większy obszar niż poprzednio. Powiadomiłem Komendę Wojewódzką

Moja załoga koparką rozgrzebywała wierzchnią warstwę, aby te nikłe ilości wody mogły się dostać do żarzącego się torfu. W pobliżu czuwał ciągnik, aby w razie potrzeby wyciągnąć tonący sprzęt oraz beczkowóz, którym przywoziliśmy wodę (po trzech turach się zepsuł). Po południu wszystko było ugaszone. Można było odpocząć. Ale już 10 sierpnia z głębokich szczelin zaczęły się wydobywać drobne smużki dymu.

Około godz. 9.00 zerwał się południowy wiatr, który po wejściu w pradolinę Cybiny spowodował, że wokół nas rozpętało się piekło. Około jedenastej ognie przedostał się na lewą stronę rowu melioracyjnego w kierunku Uzarzewa. Ponieważ był to

trzeci z feralnych dni dla straży, musieliśmy sami sobie radzić. Karłowice pożyczyły nam węże i przystąpiliśmy do zatapiania łąk. Tysiące płonących ogników, dymy i szybko przesuwający się ogień. Opanowaliśmy go.

Około godz. 14.00 przyjechał jeden wóz bojowy zawodowej straży z Lubonia, zostaliśmy zasileni w węże i dlatego zasięg gaszenia zdecydowanie się powiększył. Tak pracowaliśmy do wieczora gasząc poszczególne

ognie, ale jednocześnie robiliśmy pompę. Pożyczyliśmy z PGG rury, zarzewo rury aluminiowe. Cały dzień poświęcamy (w upale i dymie) na układanie rur. Mordercza praca.

14 sierpnia w prześwit świateł układaliśmy rury, i podłączyliśmy do pompy. Węże, z którego pobieraliśmy wodę w 4,5 godziny został opróżniony! Taka była wydajność pompy. Do 22.00 ugasiliśmy dwie prywatne łąki. 15 sierpnia — święto, a my skoro świt czynimy działanie i tak do wieczora z trzydziestoparominutową przerwą na posiłek. Gaszenie, przenoszenie węży, gaszenie, przenoszenie i tak do nocy. Ponieważ uzyskaliśmy konkretne efekty, postanowiliśmy pracować również w niedzielę.

16 sierpień — to już jedenasty dzień morderczej pracy, ale posuwamy się metr po metr. Zmudna, ale efektywna praca. Zatapiamy torfowisko. Młodzi ludzie pracują bez przerwy, nie mają wakacji. Codziennie także obecni przedstawiciele gminy: burmistrz J. Gruszek, jego zastępca J. Szymczak, Stanisław Ratajczak, dyr. przedsiębiorstwa Z. Zielinski, raz radny G. Nowicki.

Poniedziałek — 17 sierpnia. Mamy już 300 m. podwójny tor rurociągu i w dalszym ciągu zatapiamy torfowisko i tak trwa do dzisiaj. Pozostały tylko dwa male ogniska, które są systematycznie zatapiane. Codziennie w walce z ogniem pracowało od 12.15 do 14.00. Jakie straty? Trudno powiedzieć. Na 10 ha spłonęła łąka wa 60 cm. Podczas 14-siej godziny ciężkiej harówki uratowaliśmy stał ogromny majątek. Ocalało środowisko naturalne. Gdyby ogień poszedł w głąb torfowiska, szereg tygodni? miesięcy? miesięcy w cuchnącym dymie. Nie stało się tak dzięki strażakom Swarzędza, Gruszczyna i Kobylnicy oraz dzięki mojej żonie, którą z ogromną satysfakcją nazywam: M. Łaganowski, Tomkiem, E. Wawrzyniak z Uzarzewa, Tomkiem, J. Pawelczyk, M. Cewicz, R. Kubiak z synem: Tomkiem.

To są ci, którym mamy wyrazić tak dużo do zawdzięczenia. W. KŁOPOC

WYPRZEDZIĆ ŚMIERĆ

Pisk hamujących opon słyszalny był w odległości kilkunastu metrów. Głuchy odgłos uderzanego przez rozjeżdżony samochód i spadającego na jezdnię ciała już nie. Przybyły w kilka minut na miejsce wypadku lekarz Pogotowia stwierdził zgon. Ofiarą był 8-letni Olgierd — uczeń drugiej klasy Szkoły Podstawowej nr 2 w Swarzędzu. Do tej makabrycznej sytuacji jeszcze w rzeczywistości nie doszło, na razie jest ona wytworem tylko mojej wyobraźni. Czy wyobrażał?

Skrzyżowanie drogi prowadzącej do rozbudowywanych w szybkim tempie osiedli mieszkaniowych w Swarzędzu-południe (Nowej Wsi) z trasą A-2 staje się coraz częściej fatalnym bohaterem kronik wypadków. Z moich bardzo szacunkowych obliczeń wynika, że już obecnie w Osiedlu im. Edwarda Raczyńskiego zamieszkuje około 400 rodzin. Z dorosłymi problemem, przynajmniej tak mi się wydaje, nie ma. Co innego jednak w przypadku dzieci. Być może część z naszych Czytelników wie, że dotychczasowe zabiegi zmierzające do wybudowania w tej części Swarzędza szkoły spełzły na niczym. Konsekwencją tego jest konieczność codziennych wędrówek kilku i już dzieci do swarzędzkich szkół leżących za wiat-

niu oznakowane przejście dla pieszych, ale konia z rzędem temu, kto udowodni, że stanowi to wystarczającą przeszkodę dla piratów drogowych.

Idealnym rozwiązaniem sytuacji byłoby wybudowanie nowej szkoły. Na drugim miejscu w tej klasyfikacji jest wybudowanie bezkolizyjnego skrzyżowania. Na trzecim uruchomienie regularnej a nie prowizorycznej komunikacji łączącej nowe osiedla (tak, to nie pomyłka, bowiem wkrótce

Szczęśliwie wyjechał na A-2 to niemal niezawodnie

Znowu 50 na godzinie!

skrętu w prawo przy wyjeździe z Nowej Wsi. Wybór pozostawiam władzom miasta i gminy z prośbą, by nad decyzją nie deliberowano miesiącami. Po tragicznym wypadku wszyscy będą się zastanawiali, czy do niego musiało dojść. Sztuką jest wyprzedzać śmierć.

Jak na razie zyskaliśmy sojuszników w Wydziale Ruchu Drogowego Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu. Naczelnik WRD — komisarz Daniel Pitula — obiecał, że w okolicach tego skrzyżowania częściej niż dotychczas będą się pojawiali policjanci z radarem. W ubiegłym tygodniu spędziłem kilka godzin w towarzystwie patrolu złożonego ze starszego sierżanta Marka Jakubowskiego oraz posterunkowego Jacka Kałka. Przyznam, że tak spokojnie i wolno jadących na odcinku ul. Poznańskiej samochodów nie widziałem jeszcze nigdy. Na radarze najczęściej pojawiały się prędkości 50 km/h, 55 km/h. Wielu kierowców z dumą patrzyło na policjantów, jakby chcieli powiedzieć „no i co. Nie udało się wam”. Nie wszyscy jednak. Kilka manów było również efektem 2,5-godzinnego kontrolowania.

„Rekordzista” miał na liczniku 94 km/h przy ograniczeniu do 70 km/h. Co najbardziej mnie przerażało to fakt, że był to mieszkaniec Swarzędza. Tymczasem, że zapomnieli o ograniczeniu.

Inny z ukaranych (84 km/h) spieszył się w interesach, które dla niego są ważniejsze od bezpieczeństwa. Najspokojniej z ukaranych zachował się pewien obywatel Królestwa Szwecji, który przeprosił i zapytał „ile to kosztuje”.

Chciałbym się mylić, ale wydaje mi się, że to niepożorne skrzyżowanie stanie się bardzo szybko tematem nie tylko sąsiedzkich pogaduszek. Za nami 1 września, a w pięć dniś powrotem uświadomienie do siebie. Czy w gminie podległej miłości i miłości „osiedli” Swarzędza-Południe będzie to powrót do gehenny? Na pewno tak, jeśli zważymy, że codziennie będą przemierzali kilka kilometrów w drodze do szkoły. Czy naprawdę nie możemy zapewnić im bezpiecznej drogi — panie burmistrzu? (rl)

Tym ludziom jeszcze udało się bezpiecznie przejść.

Fot. (3x) B. Borowiak

kiem SP nr 2 po drugiej stronie trasy A-2. Wynika z tego kolejna konieczność jaką jest przejście minimum raz dziennie przez tę ruchliwą jezdnię. Co prawda niedawno pojawiło się tuż przy wspomnianym już skrzyżowa-

wprowadzą się lokatorzy do pierwszych budynków Osiedla im. H. Cegielskiego) ze Swarzędzem. Na czwartym ograniczeniu prędkości z 70 km/h jak ma to miejsce obecnie do 50 km/h i wprowadzenie obowiązku

NASZE NIEZDROWE DOMY

Ogromną większość domów, w których mieszkamy wybudowana jest na skrzyżowaniach podziemnych żył wodnych, czyli na miejscach bardzo szkodliwych dla zdrowia. Można wręcz powiedzieć, że nasze domy zabijają!

Znajomy mój przeszedł ostatnio dwa zawaly serca na skutek gepatii w mieszkaniu.

Spal po prostu na dwóch Arzyżówkach był wodnych. Drugi zawał serca dostał w szpitalu, gdyż łóżko jego stało na podobnym miejscu. To wystarczyło, by uwierzył... radiestetom. I zbadal swoje... mieszkanie.

Niestety, taka jest prawda, że nasi budowniczy nie uwzględniali przy projektowaniu nowych osiedli czegoś takiego, jak bada-

„Kujawskie ty czarne. Yakkie, Minaberie” nie mieści się w planach „socjalistycznego” budownictwa. To błąd Bo już Chmielec, starożytni Grecy i Rzymianie, a także Polacy w przeszłości wiedzieli, gdzie stawiać swoje domostwa. Każdy polski diabeł został pobudowany na „zdrowym” miejscu.

Miejmy nadzieję, że chociaż teraz coś się zmieni. Kiedy mówi się ciągle o „ekologicznych” domach i budowie ich ze zdrowych materiałów i technologii. Oby!!!

Renata FILIPOWICZ

INFORMATOR • INFORMATOR • INFORMATOR

Ubiegłej nocy około godz. 3.15 zadzwonił do nas czytelnik z os. Dąbrowszczaków 22 pytając czy swarzędzka Policja pracuje również w nocy. Okazało się, że na ul. Cieszkowskiego w okolicy budowanego banku włączył się alarm (najprawdopodobniej w sklepie). Czytelnik chciał powiadomić Policję, by zorientowała się czy nie ma włamania. Jednak trzy telefony pod które dzwonił, uparcie milczały. Czekamy zatem na wyjaśnienie.

★★★

Interwencyjny telefon czynny jest codziennie od godz. 8.00 do 15.00 — nr 174-178, od 15.00 do 8.00 dnia następnego — nr 174-011. Osoby dyżurujące zanotują i przekażą nam wszystkie problemy zgłaszane telefonicznie, a my postaramy się w najbliższym wydaniu je opublikować z odpowiedzią osób kompetentnych w danej sprawie.

★ W ubiegłym tygodniu pobić ani awantur domowych nie zanotowano. Odnotować można natomiast kilka włamań i kradzieży.

★ 26.08 zgłoszono serię włamań na terenie budowy domków jednorodzinnych w Nowej Wsi. Włamywano się do barakowozów.

★ 27.08 zgłoszono włamanie do sklepu GS w Paczkowie. Skradziono tu artykuły spożywcze i papierosy. Wielkość strat bada w tej chwili komisja inwentaryzacyjna.

★ 28.08 włamano się do obiektu małej gastronomii w Kobylnicy. Z drewnianego kiosku skradziono artykuły spożywcze i papierosy.

★ 29.08 zgłoszono kradzież na terenie działek w Gruszczyńcu. Łupem złodziei padły drobne narzędzia ogrodnicze.

★ 30.08 sprzed skansenu pszczelarskiego dokonano zuchwalej kradzieży „Mercedesa”, należącego do obywatela niemieckiego. Stratę określono na 500 mln złotych.

★ Także 30.08 usiłowano włamać się do altany na działkach w Mechowie. Niczego jednak nie skradziono, a złodziej pozostawił po sobie jedynie niebotyczny bałagan.

★ Również 30.08 z zaparkowanego nad jeziorem w Uzarzewie samochodu skradziono sprzęt wędkarski, który potem splonoszony złodziej porzucił na lesie. Ukradł jedynie kolowrotek. (f1)

§ KRONIKA POLICYJNA

MGOK PROONUJE

Swarzędzki Ośrodek Kultury przyjmuje zapisy do kół i zespołów: — nauka gry na fortepianie (dzieci i młodzież). Lekcje odbywają się: wtorek, środa i piątek. Zapisy codziennie w godz. otwarcia Ośrodka Kultury.

— nauka gry na akordeonie (dzieci i młodzież). Zapisy codziennie w godz. otwarcia Ośrodka Kultury.

— nauka gry na gitarze (dzieci i młodzież). Zapisy codziennie w godz. otwarcia Ośrodka Kultury.

— Zespół dziecięcy „Bartek” —

dzieci od lat 5 do 12. Zespół prowadzi zajęcia muzyczno-wokalne, gry i zabawy, zajęcia plastyczne, modelarskie itp. Spotkania w tym zespole odbywają się w każdą sobotę w godz. 10.30-13.00.

— Koło tańca towarzyskiego dla młodzieży szkolnej. Zajęcia we wtorki od godz. 17. Zapisy codziennie w godz. otwarcia Ośrodka Kultury.

Koło filatelistów dla dorosłych i młodzieży zaprasza na spotkania w każdą niedzielę w godz. 11-13.

Klub Seniora zaprasza wszystkich chętnych na spotkania w środy w godz. od 17-19.

Ośrodek Kultury organizuje wzorem lat poprzednich naukę języków obcych (angielski i niemie-

NASZ TYGODNIK W WASZYM DOMU

Chcąc ułatwić Państwu kupno naszego pisma proponujemy abonament, dzięki któremu otrzymacie nasz tygodnik każdorazowo w czwartek do domu. Gazeta dostarczana będzie przez gospodarzy domów (dotyczy mieszkań spółdzielczych) lub harcerzy na pozostałym terenie miasta i gminy. Abonament można wykupić w spółce Nowina, ul. Kwaśniewskiego 1 pok. 102 lub przesłać na konto Bank Spółdzielczy 963132-121545-136-61

Prenumerata za wrzesień kosztuje IV kwartał (październik, listopad, grudzień) — 54 tys. zł.

W przypadku podniesienia ceny tygodnika abonament nie ulegnie zmianie. REDAKCJA

cki) dla dzieci i młodzieży szkolnej. Ograniczona ilość miejsc. Zapisy codziennie w godz. otwarcia MGOK-u.

— W każdy piątek od godz. 17-tej Ośrodek Kultury odbywają się spotkania Koła Rencistów, Emerytów i Inwalidów (sala nr 3)

— Zespół plastyczny dla dzieci i młodzieży prowadzi działalność we wtorki od godz. 17-tej.

— Sekcja szachowa zaprasza wszystkich zainteresowanych na spotkania w każdą sobotę od godz. 16-tej (młodzież i dorośli)

— Ośrodek Kultury prowadzi strukturę fotografii w środy i piątki w godz. od 17-19.

TELEFONY ALARMOWE

Policja	997
Pogotowie ratunkowe	999
Straż pożarna	998
Straż Pożarna Miejska	172 302
Komisariat Policji	172 301, 172 307, 172 323
Policja Muncypalna	172 318
Pomoc drogowa	173 989
Posterunek energetyczny	172 412
Gazownia	992

SŁUŻBA ZDROWIA

Podstacja Pogotowia Ratunkowego	172 309
Przychodnia Rejonowa, ul. Poznańska	172 533, 172 549
Przychodnia Dziecięca, os. Kościuszkowców 18	173 558
Miejska Poradnia wych.-Zawod.	172 572
Centrum Stomatologii, Os. Dąbrowszczaków 26, całodobowe,	174-110

APTEKI

Św. Józefa, ul. Rynek 16	172 406
Pod Koroną, ul. Rynek 13	172 520
Punkt apteczny, os. Zygmunta III Wazy	172 861

Apteka Osiedlowa, Os. Kościuszkowców 13, tel. 174-111

URZĄD MIASTA I GMINY

7.30-15.00, pon. 7.30-16.00, sob. robocze 7.30-13.30	
centrala	172 411
burmistrz	172 553
Ośrodek pomocy społecznej	174 004
Zespół Administracyjny Szkół	172 480

SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA

Prezes przyjmuje w pon. 15.00-17.00	172-411
Administracja, Os. Gryniów 6, pon. 7.00-17.00, wt.-pt. 7.00-15.00, sob. 7.00-13.00	174 322, 174 011
Administracja Nowa Wieś, os. Raczyńskiego 5, pon-pt 7.00-15.00, sob. pracujące 7.00-13., pon po sobocie pracującej 7.00-17.00	172-466
(awarie na terenach osiedli po godzinach pracy administracji	174 011

INFORMATOR SWARZĘDZKI

BANKI

PKO, ul. Kwaśniewskiego 1, codz. 7.45-18.00, sob. 10.00-14.00	172 522
Galicyjski Trust Kapitałowo-Inwestycyjny — Filia w Swarzędzu, os. Dąbrowszczaków 86, czynny pon-śr. 9.00-17.00, czw.-pt. 8.00-16.00	174-026
Bank Spółdzielczy, ul. Grudzińskiego 30,	172-481
Agrobank, ul. Dworcowa	

SKLEPY

Delikatesy, ul. Wrzesińska (sklep całodobowy)

KULTURA

Kino Rusalka, ul. św. Marcina	172-319
Skansen Pszczelarski, ul. Poznańska 35	172-565
Wystawowy pawilon rzemieślniczy, ul. Wrzesińska	
MGOK, ul. Piaski 4 (I piętro) pon.-sob 9.00-15.00	172-034

KLUBY

Filatelistyczny, os. Czwartaków 6

Seniora, os. Czwartaków 14
Modelarnia, os. Czwartaków 13
PTTK, os. Kościuszkowców 20

ROŻNE

Urząd Pocztowy, ul. Poznańska 11,	172 544
Urząd Pocztowy, os. Czwartaków 22,	174 101
Biuro napraw telefonów	174 004
PKP, ul. Dworcowa 19	172 510
Wirażbus, Garby	17-1
Pomoc drogowa całodobowa, ul. Wilkońskich 32	172 958
Pomoc Drogowa - Swarzędz, ul. Kwaśniewskiego 1	173 989
Zakład Usług Cementarnych, os. Dąbrowszczaków 25	174-110

Kierowników wszystkich miejskich, sklepów spożywczych czynnych całą dobę lub w soboty popołudniu i niedziele, aptek przy ul. Rynek, placówek użyteczności publicznej a więc tych instytucji które są niezbędne w codziennym życiu czy wypadkach losowych prosimy o nadsyłanie informacji (łącznie z nr. telefonu), które umieścimy na stałe w naszym cotygodniowym informatorze.

Tygodnik Swarzędzki redaguje kolegium: red. nac. Włodzimierz Kłopotki, sekr. red. Leszek Grajek, graf. Eryk Sieński, fot. H. Blachnio.

Wydawca: Spółka z o.o. Nowina

Adres wyd. i red.: 60-020 Swarzędz, ul. Kwaśniewskiego 13, pok. 16, tel. 174 178. Ogłoszenia i reklamy przyjmuje: Biuro reklam, adres j.w.

Druk — „DANMARKOM” — sp.z.o.o., 61-323 P-ń, Rymanowska 29, tel: 798-077.

Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń i nie zwraca materiałów nie zamówionych. Zastrzegamy sobie prawo skracania i adiacji tekstów oraz listów nadesłanych do redakcji i zmiany ich tytułów.

ROZRYWKA • KULTURA • ROZRYWKA

KRZYŻÓWKA NR 35

POZIOMO: 1/ wpada tam śliwka, 4/ „Biały...” w wykonaniu „Czerwonych Gitar”, 7/ stolica Lotwy, 8/ coś, co budzi zachwyt, 9/ konkurent, 10/ świetlisty otok wokół głowy, 11/ koks, 14/ jedno ze zbóż, 16/ łan, niwa, 18/ słynny aktor amerykański, ideał młodzieży amerykańskiej lat 50-ych, grał w filmie „Ołbrzym”, 21/ dowcip, 23/

narkotyk w herbacie, 24/ pozostałość z minionego okresu, przeżytek, 25/ ciastko z białka, 26/ szalony używany przez ludy tureckie i mongolskie, 27/ radzenie nad jakimiś sprawami.

PIONOWO: 1/ zakup, 2/ roślina, z której przyrządza się smaczną herbatę, 3/ dostojny fotel, 4/ wycięty znak, nacięcie, 5/ turniej, 6/ ciężki metal, surowiec przemysłu ciężkiego, 12/ Marco, zamiast koszuli, 13/ duże, wspaniałe łóżko, 14/ uposażenie wypłacane żołnierzom, 15/ urzędowy strój sędziego, adwokata, 16/ zatrzymanie się, 17/ polewa używana do pokrywania pierników, ciastek itp., 19/ imię Orzeszkowej, 20/ cienki sznureczek, 21/ bocian nie jest zainteresowany, aby zamieniła się w królową, 22/ płynny tłuszcz otrzymywany z ryb i ssaków morskich, zawiera dużo jodu i witamin.

Janusz CIUPIŃSKI

Na rozwiązania czekamy dwa tygodnie. Wśród prawidłowych odpowiedzi wylosujemy nagrodę książkową.

Rozwiązanie krzyżówki nr 33

Poziomo: Słońce, brzeg, tuja, realia, rewir, trąd, jazz, myto, gnom, traf, owoc, drozd, Ziemia, muza, osada, salata.

Pionowo: strój, oracz, etat, bard, zawody, gorąco, alun, złom, młot, tona, gardło, odnoga, rumba, flaga, odma, czas.

Nagrodę książkową wylosowała p. Malgorzata Przywarty (nazwisko nieczytelne) z Nekli ul. Świerczewskiego 60. Nagrodę wyślemy pocztą.

NA LUZIE

Pani mówi do dzieci:

— *Narysujcie zwierzątko, o którym możecie coś zaśpiewać.*

Dzieci z zapalem wzięły się do pracy. Marysia narysowała kota i zaśpiewała „Właził kotek na płotek”. Józik piękną pszczołę i zanucił: „Tę pszczołkę, którą tu widzicie, zowią Mają”... Jaś natomiast namalował jeża.

— *No to teraz zaśpiewa o jeżu*

— *prosi pani.*

— *Jeżu malusienki...*

★★★

Przed świętym Piotrem stanęli kapłan i kierowca autobusu. Klucznik niebieski najpierw zajął się kierowcą. Przyjął go z wielkimi honorami, wybrał najlepsze miejsce w niebie. Książd przyjęty został bez honorów.

— *Jak to jest, święty Piotrze? — żali się gorzko. — Całe życie poświęciłem niebu, a wy zwykłego grzesznika traktujecie lepiej niż mnie.*

— *Mój drogi, prawda jest taka, że kiedy ty odprawiałeś mszę, to wszyscy ludzie ziewali, a gdy on prowadził autobus, to wszyscy pasażerowie gorąco się modlili.*

CO ZNACZY „WRZESIEŃ”?

Dziewiąty miesiąc roku (łac. September), to czas kwitnienia wrzośu.

Krzewinka ta, o drobnych, gestych listkach i liliowych kwiatach, której nazwę w języku polskim miesiąc ten zawdzięcza.

Wrzesień, to początek jesieni. W przysłowiaach charakterystyczny jest następująco: „Oto wrzesień, bliska jesień”, „Skoro wrzesień, to już jesień, ale jabłko pełna kieszeń”, „We wrzesniu na wschodzie gdy grzmot się odzywa, śmierć w ludziach swoje pod jesień ma”, „We wrzesniu gdy gęste ptaki, mróz w zimie nie lada jaki”, „Im głębiej we wrzesniu grzebią się robaki, tym srożej się zima da ludziom we znaki”, „Gdy wrzesień pogodą zaczyna, zwykle przez miesiąc pogoda trzyma”. „Jaki pierwszy da wrzesień, taka będzie jesień”.

Dziewiąty miesiąc roku nazwę w różnych językach przybrał z reguły od łacińskiego „september”. To francuski Septembre, rosyjski — sientjabr, angielski — September, niemiecki — September, włoski — Settembre, węgierski — Szeptember. Jedynie w języku czeskim wrzesień to Žari. (FIL)

Od kilku minut leżał już w łóżku, kiedy pojawiła się w jego mieszkaniu. Przysięgał sobie, że wyrzuci ją, jeżeli odważy się jeszcze raz przyjść do niego. To już po raz trzeci opuściła go dla innego mężczyzny. Za pierwszym razem wróciła po czterech dniach, za drugim po pięciu. Teraz nie było jej przez dwa tygodnie i jeszcze ma czelność zjawić się u niego w środku nocy.

Kiedy jednak patrzył na nią, coraz piękniejszą i godną pożądaną, zapomniał o tym, co sobie przyrzekł. Z nędną resztką dumy zapytał:

— *Czego znów chcesz?*

Nie brzmiało to jednak tak stanowczo, jakby chciał. Brzmiało jak zaproszenie i Lora tak to przyjęła.

Rudi, jest mi tak bardzo przykro powiedziała swym niskim podniecającym głosem. A potem rzuciła mu się w ramiona i zaczęła płakać. — Nie wiem, co mam począć. Pomóż mi.

Co się stało? Rudi przyglądał się jej przerażony. — Powiedz, co się stało.

— *Ja... ja go zabiłam. To znaczy... myślę, że go zabiłam.*

— *Kogo? — Rudi był zupełnie spokojny.*

— *Helmuta Brockmana. On... Chciałam od niego odejść, chciałam wrócić do ciebie, ale nie puszczał mnie. Gwałtem zatrzymał mnie i uderzył. Wtedy chwyciłam stojącą w pobliżu wazę...*

★★★

Kiedy Rudi jechał przez wyludnione ulice, zapytywał sam siebie, dlaczego to robi. Przecież wiedział, że Lora nie jest nim zbytnio zainteresowana. Miał pieniądze, był do niej przywiązany i to jej wystarczało.

Dom Helmuta, który znalazł dzięki dokładnemu opisowi Lory, był rzęście oświetlony. Brockman leżał w sypialni, ale Lora nie zlamala mu karku, jak powiedziała. Nie było też żadnej wazy. Po prostu został przebi-

OPOWIADANIE SENSACYJNE

ty nożem.

Rudiemu zrobiło się słabo. Pobiegł do łazienki. Ona musi być niespełna rozumu, pomyślał. Postanowił natychmiast zawiadomić policję. Kiedy wrócił do sypialni, czekała na niego nowa niespodzianka: policja już tam była. Trzech umundurowanych; jeden z nich stał obok łóżka.

— *Czy pan nazywa się Rudi Ehlert? — zapytał jeden z nich.*

— *Tak.*

Policjant stojący obok łóżka wyjął rewolwer i zbliżył się do Rudiego.

— *Kłamstwa na nic się tu nie zdadzą — powiedział — Mamy świadka pańskiego czynu. Proszę się odwrócić i położyć ręce na karku.*

Wzburzony Rudi zrobił, co mu kazano. Nalożono mu kajdanki.

Świadek, który widział, że ja to zrobiłem? — *Kto jest tym świadkiem? Drugi z policjantów wskazał na zwłoki.*

— *Jego przyjaciółka. Niejaka Lora Baier.*

★★★

Po kwadransie przybył komisarz Winter i wtedy Rudi odetchnął. Winter był jego przyjacielem. Komisarz stanął kilka metrów od Rudiego i przyglądał mu się. Rudi tylko potrząsnął głową, na co Winter wydał kilka dyspozycji policjantom i wyszedł.

Około siódmej rano siedzieli obaj w gabinecie Wintera i oto, co komisarz opowiedział Rudiemu: tuż po godzinie pierwszej w nocy, jakaś młoda, zdenerwowana kobieta zatrzymała na ulicy samochód policyjny. Miała na sobie tylko niebieski płaszcz, pod którym była zupełnie naga. Opowiedziała policjantom, że leżała z łóżku ze swym przyjacielem Brockmanem, kiedy wdarł się do mieszkania jej dawny przyjaciel, właśnie Rudi. Jej udało się chwycić

płaszcz i uciec. Była przekonana, że w przeciwnym wypadku również mogłaby być zabita.

— *Musisz przedtem wiedzieć — dodał komisarz — że wszyscy jej wierzą.*

— *A ty, Manfredzie? — zapytał Rudi. — Czy ty również jej wierzysz? Być może, że Lora po raz pierwszy w życiu była zadowolona. Ale Brockman, znany playboy, miał jej prawdopodobnie dosyć. Wtedy postanowiła się go pozbyć i wpakować w to mnie. A ja idiota, dałem się na to nabrać.*

Zadzwoił telefon. Winter podniósł słuchawkę, chwilę słuchał w milczeniu, a potem zapytał:

— *Jesteście zupełnie pewni?*

Położył słuchawkę i rozkazał policjantom:

— *Przyprawdźcie tę kobietę.*

Kiedy weszła Lora, głos komisarza był spokojny.

Według oświadczenia lekarza policyjnego, pan Brockman został zamordowany między godziną dwudziestą drugą a dwudziestą trzecią trzydziści. W żadnym przypadku później. Pan Rudi Ehlert, którego oskarżyła pani o morderstwo, posiada na czas zbrodni alibi. Najlepszego świadka, jakiego mógłby mieć, mianowicie mnie. Opuścił mój dom tuż przed północą. Wtedy Brockman już nie żył i to pani zostaje aresztowana jako podejrzana o morderstwo.

Trzech policjantów musiało trzymać Lorę, ponieważ chciała rzucić się na Rudiego. Jej plan był rzeczywiście genialny, ale miał jeden błąd. Nie wiedziała, że Rudi przyjaźni się z komisarzem Winterem i że w każdy piątek grywają w szachy. Tego dnia Winter, po trzech godzinach gry, dał Rudiemu mata.

Lora powinna być bardziej zainteresować się przyjaciółmi Rudiego i... znać jego hobby.

LIZA

SPORT • TURYSTYKA • REKREACJA

SPRAWIEDLIWY REMIS

kował piłkę w siatce — 1:0 dla Unii. Bramka uśpiła linię defensywną gospodarzy i w 25 minucie Teigiński strzela wyrównującą bramkę.

W 43 minucie sędzia za faul na Karpowiczu dyktuje rzut karny. Egzekutorem jest Pasek. Wykonał lekki, sygnalizowany strzał. Bramkarz Błękitnych nie miał problemu z obroną. Pierwsza połowa kończy się więc wynikiem 1:1.

Druga część to lekka przewaga optyczna gości. Unia gra z kontry. W 64 minucie piękne zagranie Unii, ale nie wykorzystane. Później podobna akcja znowu bez zmiany wyniku. Jest to okres przewagi Unii. W 70 minucie kontra Błękitnych i Bąk uzyskuje ładną bramkę. W tym momencie Unia przegrywa 1:2. Ostatnie 10 min. to zdecydowane ataki

Unii. 82 minuta Karpowicz w zamieszaniu podbramkowym uzyskał wyrównanie.

Takim wynikiem kończy się mecz. Wynik nie krzywdzi żadnej z drużyn. Chociaż? Gdyby Unia wykorzystała wszystkie 100% sytuacje mogła go wygrać 4:2. Mecz był ciekawy. Na wyróżnienie zasłużyli o-baj zdobywcy bramek.

Unia wystąpiła w następującym składzie: Karwacki, Kijak, Kowal, Bobkowski (od 80 min. Właszczyk), Kałużny, Chromiński, Pasek, Karpowicz, Andrzejczak, Minge, Wilczyński (od 60 minuty Skrzypiński). Mecz obiektywnie prowadziła trójka sędziów z Gorzowa.

Po meczu trener E.Samolczyk powiedział: — Mecz był ciekawy. Cieszę się z wyniku. Błękitni to drużyna z dużymi aspiracjami. W pewnym momencie goście uzyskali optyczną przewagę, co pozwoliło nam zagrać z kontry. Niestety, aby grać atak pozycyjny trzeba mieć

Na tym właśnie polega piękno sportu, że nie wszystko da się przewidzieć. Nie mam pretensji do mojego zawodnika.

- POLONIA CH. — CELULOZA 3:0
 FLOTA — LUBUSZANIN D. 1:0
 LECH II — ENERGETYK 3:3
 HUTNIK — KOTWICA 2:4
 DĄB — DARŁOVIA 0:0
 TUR — POGOŃ 1:3
 POLONIA P. — ORZEŁ 1:3
 GWARDIA — LUBUSZANIN 1:2

TABELA

1. Kotwica Erge Kórnik	5 9 18:2
2. Pogoń Barlinek	5 9 8:3
3. Polonia Chodzież	5 8 10:4
4. Gwardia Koszalin	5 7 9:7
5. Flota Świnoujście	5 7 6:4
6. Błękitni Stargard	5 6 13:6
7. Lubuszanin Drezdenko	5 6 7:2
8. Unia Swarzędz	5 5 8:8
9. Orzeł Biały Wałcz	5 5 7:8
10. Celuloza Kostrzyn	5 5 6:5
11. Energetyk Gryfino	5 5 9:9
12. Darłovia	5 5 8:8
13. Lubuszanin Trzc.	5 4 7:11
14. Dąb Dębno Lubuskie	5 4 3:10
15. Lech II Poznań	5 3 1:20

świetną technikę.

Można „gdybać” co by było gdyby Pasek wykorzystał rzut karny.

16. Tur Koszalin 5 1:20
 17. Hutnik Szczecin 5 0:25
 18. Polonia Piła 5 0:14

Pierwszy kwadrans to wzajemne sprawdzanie się. Gra toczy się głównie w środku pola.

Pierwszą ładną akcją wykonała Unia w 10 minucie. W 20 minucie Chromiński pięknym strzałem uło-

ZA MAŁO BRAMEK

Nie w pełni usatysfakcjonowani kibice opuszczali boisko w Siekierkach mimo, że LZS Paczkowo-Siekierki odniósł w niedzielnym meczu zwycięstwo 3:0 (1:0) nad drużyną Puszczykowo. Druga wizyta tej drużyny na terenie naszej gminy i druga porażka. Po minimalnej porażce z Piastem Kobylnica, Las Puszczykowo natrafił na znacznie lepiej dysponowaną drużyną LZS Paczkowo-Siekierki. Pierwsza część meczu to zdecydowana przewaga gospodarzy, którzy co chwilę stwarzali groźne sytuacje podbramkowe. Potrafili jednak wykorzystać tylko jedną. W 35 minucie Zbigniew Maciejewski po akcji przeprowadzonej całym zespołem głową zdobywa gola. Pierwsze 15 minut drugiej połowy to zdecydowany atak gości, którzy kilka razy byli bardzo bliscy zdobycia wyrównania. Po tym okresie przewagi do głosu ponownie doszli gospodarze, dwukrotnie Zbigniew Maciejewski zdobywa dla nich gole. Wynik 3:0 świadczy o zdecydowanej przewadze LZS Paczkowo-Siekierki, wiele jednak zmarnowanych sytuacji podbramkowych nie najlepiej świadczy o skuteczności naszych piłkarzy.

LZS wystąpił w składzie: Strzelczyk, Szaroleta, Nowicki, Bartocha,

Krzyżaniak, Koszuta (od 60 min. W.Maciejewski), Pokorski, Owsianny, Pakulski, Z.Maciejewski, Gruszka (od 46 min. Borowicz).

W nadchodzącą niedzielę piłkarze z Paczkowa-Siekierki rozegrają pojedynek w Orzechowie ze Spartą. Początek meczu o godz. 15.00.

Tabela

Przemysław Pń. — Warta Ocieszyn 1:1
 Kosynier Sokolowo — Mieszko II Gniezno 1:1
 Paczkowo-Siekierki — Las Puszczykowo 3:0
 Piast Kobylnica — Sparta Orzechowo 3:4
 Orkan Konarzewo — Wielkopolska Komorniki 6:3
 San Poznań — Płomień Niekla 2:1;
 Lechia Kostrzyn — Jarbud Winnagóra 3:3

1. Kosynier Sokolowo	2 3 7: 2
2. Orkan Konarzewo	2 3 6: 3
3. Paczkowo-Siekierki	2 3 4: 1
4. Lechia Kostrzyn Wlkp	2 3 7: 5
5. Jarbud Winnagóra	2 3 5: 3
6. Sparta Orzechowo	2 3 4: 3
7. Przemysław Poznań	2 3 3: 2
8. Piast Kobylnica	2 2 5: 5
9. Mieszko II Gniezno	2 2 2: 2
10. San Poznań	2 2 2: 3
11. Warta Ocieszyn	2 1 2: 7
12. Płomień Niekla	2 0 2: 4
13. Las Puszczykowo	2 0 1: 5
14. Wlkp. Komorniki	2 0 5: 10

Z półgodzinnym opóźnieniem rozpoczął się mecz A-klasowy pomiędzy LZS Piast Kobylnica a Spartą Orzechowo z uwagi na opóźniony przyjazd sędziego. Mecz rozpoczął się od energicznych ataków gości przy czym piłkarze Piasta także potrafili wypracować sobie sytuacje strzeleckie. Dobre strzały na

napastnik gości Liwiak i po bledzie bramkarza i obrońcy zdobywa w 70 min. prowadząc 2:3. Po kolejnych dwóch minutach jest już 2:4 po silnym strzale z 20 m oddanym przez Marcina wiaka. W 80 minucie Siebert z ostrego kąta zmniejsza rozmiar porażki do 3:4 ale to by było wszystko na co stać było bramkarzy Piasta. W spotkaniu tym

FESTIWAL GOLI

bramkę oddali Kaczor oraz Leciej. Jednak w 24 minucie bramkarz Piasta musiał skapitulować po ładnym strzale Zienty z 14 metrów. Druga bramka dla gości padła w 43 minucie a zdobył ją Mrozik. W 47 minucie Koprucki silnym strzałem doprowadza do wyniku 2:1 a w 60 minucie z rzutu karnego doprowadza do remisu 2:2. W 63 min. Kijak nie wykorzystuje sytuacji sam na sam strzelając w słupek nie marnuje natomiast okazji

sabą formę zaprezentowali bramkarz i obrońcy, natomiast do bramy wypadł Dariusz Koprucki zdobywca dwóch bramek.

Piast wystąpił w składzie: Pawlicki, Andrzejewski (od 60 min. Jankowiak), Walko Włok, Gałczyński, Szymański, Kabał (od 46 min. Kijak), D.Koprucki, Piechota, Siebert, Leciej, Kaczor.

Najbliższy mecz Piast rozegra w Komornikach w niedzielę o godz. 15.00.

Kolumny przygotował Leszek GRAJEK
 Zdjęcia H. Błachnio, Zb. Stankowski

SPORT • REKREACJA • TURYSTYKA

ZEROWA SKUTEKNOŚĆ

Na inaugurację B-klasy sezonu 92/93 piłkarze KS Uzarzewo udali się do Objezierza na mecz z najciekawszymi Orkanem. Inauguracja nie wypadła zbyt okazale, Uzarzewo z przebiegu gry winno ten mecz wygrać wysoko. Niestety słaba skuteczność napastników nie pozwoliła na zdobycie bramki mimo że grą zawodnicy z Uzarzewa o klasę przewyższali miejscowych.

KS Uzarzewo wystąpiło w składzie: Walkowiak, Białczyk, K. Mądraszyk, Prymowicz, Właszczyk, Józwiak, P. Mądraszyk (od 90 min. Nogaj), Antkowiak, Kubiński, Tonak, Winiarski.

Terminarz całej rundy jesiennej KS Uzarzewo prezentuje się

następująco:

6 września g. 11.00 ORKAN Zydowo — KS Uzarzewo
13 września g. 11.00 KS Uzarzewo — ORKAN Rybno
20 września g. 15.00 LECHITA Klecko — KS Uzarzewo
27 września g. 11.00 KS Uzarzewo — LZS Michałca
4 października g. 14.00 ORKAN Popowo Kościelne — KS Uzarzewo
11 października g. 11.00 KS Uzarzewo — LZS Gułtowy
18 października g. 14.00 ORKAN Działyn — KS Uzarzewo
25 października g. 11.00 KS Uzarzewo — WELNIANKA Kiszkowo

Na pierwszym miejscu podani są gospodarze meczy.

ZWYCIĘSTWO NA POCZĄTEK

Dnia 30.08.92 o godz. 14.00 w Wierzoncu na miejscowym boisku rozpoczęło się inauguracyjne spotkanie w piłce nożnej o mistrzostwo klasy „C”. Pierwszym rywalem KS Wierzonka prowadzonym do boju przez kapitana zespołu P. Rybarczyka byli „Błękitni” Owińska.

Mecz odbył się w przyjacielskiej atmosferze co potwierdzał fakt nie używania prawie gwizdka przez sędziego zawodów. Optyczną przewagę w całym meczu miał zespół z Wierzonki prowadzony przez byłego zawodnika „Piasta” Kobylnica Ryszarda Biniaka, który w nowej roli trenera w sumie z końcowego wyniku był zadowolony.

Do przerwy wynik brzmiał 1:1. Cały mecz natomiast zakończył się zwycięstwem gospodarzy 4:2.

Bramki dla KS Wierzonka zdobyli: R. Nalberczak, R. Segiel, 2 x P. Rybarczyk.

Dobrze zapowiadający się, młody zespół z Wierzonki poszukuje sponsorów np. w zamian za reklamę.

Następne ligowe spotkanie KS Wierzonka gra na wyjeździe z LZS Kicin o godz. 11.00 w Kicinie. Rywalami zespołu KS Wierzonka w rozgrywkach o mistrzostwo klasy „C” grupy I są:

- LZS „Pryskawica” Wierzyce
- LZS Podaczewo
- LZS „Kasztelania” Dominowo
- KS „Czarni” Czarniejewo
- LKS Kicin
- LKS „Gmina” Mieszyń
- KS „Błękitni” Owińska
- MLKS „Orliki” Miłosław
- KS „Victoria” II Września
- LZS Ługowiny

KTO, Z KIM, GDZIE

Piłka nożna

sobota, 5.IX g. 16.30 ORZEŁ BIAŁY Wałcz — UNIA Swarzędz, III liga, stadion w Wałczu.
niedziela, 6.IX, g. 11.00 ORKAN Zydowo — KS Uzarzewo, B-klasa, boisko w Żydowie
g. 15.00 SPARTA Orzechowo — LZS Paczkowo-Siekierki, A-klasa, boisko w Orzechowie
g. 15.00 WIELKOPOLSKA Komorniki — PIAST Kobylnica, A-klasa, boisko w Komornikach.

Szachy

czwartek g. 19.00 Klub Filatelistyczny, os. Czwartaków

Jogging

piątek 4.IX g. 19.00 spotkanie Klubu Biegacza TKKF Swarek os. Kość. 26

Turystyka

środa g. 18.00-19.00 dyżur Zarządu PTTK Łaziki, os. Kościusz. 39.

Szlaki turystyczne mają rodowód... zbójnicki. Kiedyś, za pomocą tajemniczych znaków na drzewach i skałach wskazywano drogi do górskich kryjówek i zakamarków, gdzie ukrywano były skarby i łupy.

POPROWADZĄ CIĘ KOLOROWE PASKI

Dziś przyjęte są dwa sposoby znakowania szlaków turystycznych: kamienne kopczyki w wysokich górach znaczą trasę tak, aby nawet idący we mgle łatwo je zauważył, oraz barwne paski na drzewach lub skałach. Taki sposób znakowania przyjęto także dla szlaków turystycznych na nizinach.

Pierwsze znaki malowane cynobrową farbą wykonał Walery Eliaszy w 1887 r. — autor popularnych przewodników opisujących szlaki tatrzańskie — znakując ścieżkę z Polany Waksmundzkiej przez Psia Trawkę do Morskiego Oka. Znakiem czerwonymi wytyczono potem drogę do Czarnego Stawu.

Od 1904 r. oznakowanie szlaków w taki sposób stało się powszechne, także poza Tatrami, np. w Beskidzie Sądeckim w 1906 r. z Piwnicznej i Rytra do Jaworek i dalej do Szczawnicy. Od lat dwudziestych kolorowe paski pojawiają się zawsze pomiędzy dwoma białymi — tak zalecił Mariusz Zaruski, narciarz, taternik, poeta i żeglarz. Turystyci poczuli się pewniej, nawet na bardzo trudnych ścieżkach, i łatwiej „zdobywali góry”.

Dziś mamy 38 518 szlaków, z czego w górach tylko 9 314 km. W 1991 r. z braku środków na prace w terenie odnowiono tylko 2 589 km szlaków w górach i 6 560 km na nizinach. Coraz mniejsza popularność turystyki wędrownej na nar-

tach sprawiła, że pozostało tylko 371 km szlaków narciarskich.

W istocie szlak turystyczny to nie tylko wyraźne znaki na kamieniu czy drogowskaz. To jest tylko „oś prowadząca” — a istotą szlaku jest to, co turysta może na trasie zobaczyć. Sposób wytyczania szlaku decyduje o jego atrakcyjności, daje możliwość np. podziwiania widoków, obserwowania przyrody, poznawania zabytków. Ułatwia orientowanie się w terenie i wędrowanie w sposób pozwalający na „ekonomiczny wysiłek” podczas pokonywania np. stromych wzniesień.

Szlaki turystyczne są dewastowane. Wiele też szlaków trzeba zamykać, by uniknąć zniszczenia środowiska w ich otoczeniu. W innych przypadkach po prostu można szlak poprowadzić ciekawszą drogą.

Dopiero całkiem niedawno udało się zebrać w Krakowie w Centralnej Kartotece Szlaków Komisji Turystyki Górskiej ZG PTTK wszystkie informacje o szlakach. Wiadomo, kto się opiekuje poszczególnymi odcinkami, jaki jest czas przejścia, ile szlak ma kilometrów, jaka po drodze czeka turystę różnica wzniesień, ile punktów do Górskiej Turystycznej można zdobyć na tym deinku oraz czy nadaje się on do turystyki narciarskiej. Kartoteka ułożona jest także według kolorów szlaków w terenie.

Grzegorz WOROSZYŁO

CZYNNY WYPOCZYNEK

W ramach przygotowań do sezonu 1992-93 zespół koszykarek rocznika 1978 przebywał w dniach 4-25 sierpnia na obozie w Lubaszku k/Czarnkowa. Zgrupowanie to doszło do skutku dzięki zaangażowaniu ro-

dziców, którzy pomogli we wstępnej fazie przygotowań, mimo braku dofinansowań wysłali swoje córki na obóz i jako opiekunowie pomagali trenerowi Bąkowi w sprawach organizacyjnych.

Przez trzy tygodnie dzie-

częta nie tylko podnosiły swoje umiejętności koszykarskie. Doskonale warunki, jakie stworzyła dyrekcja ZSG w Lubaszku pozwalały na urozmaicenie zajęć zarówno w Szkole jak i na świeżym powietrzu: tak więc dziewczęta grały w base balla, tenisa stołowego, zorganizowały turniej koszykówki, wiele godzin spędziły biegnąc w okolicznych lasach i kąpiąc się w czystym jeziorze. O ogromnym zaskoczeniem dla Lubaszkan było doskonałe zgranie zespołu, zdyscyplinowanie, ciągle uśmiech na twarzy i ogromne zaangażowanie młodych koszykarek w treningu.

Miejmy nadzieję, że po solidnie przepracowanych wakacjach dziewczęta — obecnie ósmoklasistki SP 1, SP 3 i SP 4 nadal będą cztery razy w tygodniu uczęszczać popołudniami na treningi i godnie reprezentować środowisko swarzędzkie zarówno w lidze juniorsko-kadeckiej (roczników 1975-1978), jak i licznych turniejach — o których wynikach z pewnością kibiców sportowych na łamach TS poinformujemy. (tr)

MUZYKA • MUZYKA • MUZYKA

Ci dwaj chłopcy, to Chris Smith i Chris Kelly. Jeden z nich ma 12, drugi — 13 lat, a już stali się nie lada sensacją na rynku muzycznym. Ich debiutancki singiel „Jump” od kilku tygodni okupuje pierwsze miejsca list przebojów w Stanach, a teraz podbija również Europę.

Chris Smith i Chris Kelly po-

stanowili wszystko robić na opak. Jako duet nazwali się Kris Kross, a ich debiutancki album nosi symptomatyczny tytuł „Totally Krossed Out”. Kto by się spodziewał, że dwóch małych „wielkich” muzyki pop, rap i rocka? Kto by przypuszczał, że sposób w jaki ci dwaj się ubierają (noszą ciuchy o kilka nume-

rów za duże, na dodatek zakładają je tyłem na przód), stanie się nowym trendem w modzie i lansowany będzie przez najbardziej renomowane magazyny? Chyba nikt! A jednak tak się stało!

Dla nich samych sukces ten był prawdopodobnie równie wielkim zaskoczeniem. Chris Smith (pseudonim: Daddy

Mack, ur. 10.1.1979) i Chris Kelly (pseudonim: Mack Daddy, ur. 11.8.1979) pochodzą z Atlanty w stanie Georgia i znają się od pierwszej klasy szkoły podstawowej. Na początku wyraźnie się nie lubili i często dochodziło między nimi do bójk. Później jednak przypadli sobie do gustu i stali się nierozłącznymi przyjaciółmi.

HOBBY • ROZMAITOSTY • HOBBY

VIDEO HIT

Os. Kościuszkowców 13

Szef wypożyczalni Andrzej Pieczyński proponuje kolejny zestaw filmów dla miłośników video.

1. Szkoła wyrzutków
2. Żelazny krzyż
3. Szpieg
4. Telma i Luisa
5. Zabić Holendra
6. Blue Jean Cop
7. Mroczna przemoc
8. Była sobie zbrodnia
9. Co za cyrk
10. Krew na piasku

Natomiast klienci najchętniej wypożyczają:

1. Dłonie obcego
2. Szpieg
3. Na skrót
4. Żelazny krzyż
5. Szkoła wyrzutków
6. Bracia korsykańscy
7. Samotny łowca
8. Mroczna przemoc
9. Ojcy w moim łóżku
10. Krew na piasku

„Na skrót” (USA) reż. Sandy Tung.

Billy, młodociany przestępca wraca z poprawczaka do domu. Nie zastaje zbyt przyjaznej atmosfery. Natomiast niezwykle wylewnie witają go dawni koleś.

Billy chce zerwać z przeszłością, ale czy mu się to uda? Walka z samym sobą, opinią, szukanie własnej drogi w życiu to temat tego sensacyjnego filmu. Warto go obejrzeć.

CO SKONTROLOWAĆ PRZED KUPNEM? cz. I

Nigdy dotąd samochody nie gwarantowały takiego bezpieczeństwa, jak obecnie. Mimo to kupno auta używanego niesie ze sobą pewne ryzyko. Można je zmniejszyć, dokonując dokładnego przeglądu przed zakupem. Poniższa lista powinna być pomocna przy wykrywaniu ewentualnych usterek w samochodzie.

DOKUMENTY

Dowód rejestracyjny — Wszelkie zmiany dotyczące samochodu powinny zostać wpisane do dowodu rejestracyjnego. Należy zwrócić uwagę na datę pierwszej rejestracji pojazdu, zażądać od osoby sprzedającej okazania dowodu osobistego i zapisać jego numer.

Numer nadwozia i silnika — Sprawdzić czy numery nadwozia i silnika zgadzają się z numerami wpisanymi w dowodzie rejestracyjnym pojazdu.

Poprzedni właściciele — Należy sprawdzić ile właścicieli miał poprzednio pojazd. Nie poleca się dokonywania transakcji z przedstawicielami zakładów naprawczych — skupują oni najczęściej samochody po wypadku i naprawiają na własną rękę.

Konserwacja i naprawy — Sprawdzić w karcie gwarancyjnej czy dokonywano większych napraw. Trzeba przy tym zwrócić uwagę na przebieg i datę naprawy. Bardzo dobrze jeśli dokonywano regularnych przeglądów pojazdu.

KAROSERIA

Korozyja — Widoczne rdzawe miejsca na karoserii wskazują na niedostateczną konserwację i ogólnie zły stan pojazdu. Szczególnie niebezpieczna jest rdza na progach, podłóżnicach, nadkolach, zagięciach zderzaków i na spodzie drzwi. Korozja atakuje także miejsca ukryte pod listwami ozdobnymi, pod wykładziną podłogową i w bagażniku. Bez większego znaczenia są natomiast drobne odbicia lakieru w miejscach po uderzeniu kamienia.

Konserwacja podwozia — Warstwa konserwująca powinna być regularnie odnawiana i absolutnie nie może przykrywać rdzy lub uszkodzić podwozia. Podejrzana jest świeża warstwa środka konserwującego we względnie starych samochodach — często przykrywa ona miejsca zaatakowane przez korozję.

Konserwacja trudno dostępnych miejsc karoserii — Tego rodzaju konserwacja powinna być przeprowadzana w nowym samochodzie przez specjalistyczny zakład. Kon-

serwacja tych miejsc przeprowadzona po kilku latach użytkowania pojazdu w zasadzie nie odnosi skutku.

Wypadek — Cechy charakterystyczne aut po wypadku — nowy lakier przy relatywnie małym przebiegu (różnice w odcieniu lakieru lub ślady na uszczelkach gumowych), źle dopasowane drzwi i pokrywy, dodatkowe spawy na częściach nośnych karoserii i w dnie bagażnika, różny stopień zużycia zderzaków lub nierównomiernie zużyte opony. W razie wątpliwości warto zasięgnąć opinii w

MOTORYZACJA

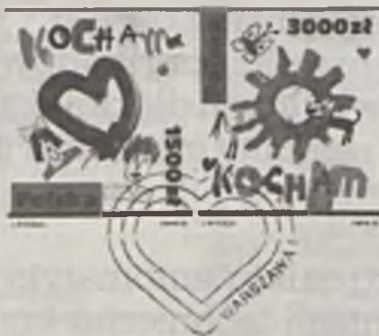
warsztacie naprawczym.

Nieszczelność — Warto ją sprawdzić ko- rzystając z myjni — może się zdarzyć, że ślady wody pozostaną we wnętrzu samochodu lub bagażnika, należy zajrzeć pod wycieraczki podłogowe. Sprawdzić, czy ślady wilgoci występują wewnątrz obudowy świateł, czy uszczelki wokół szyb nie przepuszczają wody (mogą być popękane), czy otwarte są rowki odprowadzające wodę (drzwi, rozsuwany dach).

Przebieg kilometrów — Wymieniane elementy silnika lub skrzyni biegów pozwalają przypuszczać, że samochód ma duży przebieg. Świadczyć o tym mogą także ślady zadrapań wycieraczek na przedniej szybie, zużyte pokrycia gumowe na pedalach, wysłużone pokrycie kierownicy i tapicerka fotela kierowcy.

Ogrzewanie — Sprawdzić szczelność przewodów doprowadzających wodę i wymienników ciepła. Nieszczelności można rozpoznać po wapiennych osadach. Skontrołować działanie ogrzewania wnętrza. Natężenie zapachu przy włączonym ogrzewaniu powinno być nieznaczne.

Akumulator — Żywotność akumulatora wynosi od 2 do 6 lat. Jego wierzch nie powinien mieć rys ani zniekształceń. Bieguny powinny być natłuszczone.

W ubiegłym tygodniu pisaliśmy o IX Kongresie Eucharystycznym odbywającym się w Swarzędzu w dniach 28-30 sierpnia w Poznaniu. Kongresowi towarzyszyła wystawa filatelistyczna. O zbiorach tu zgromadzonych napiszemy w następnym numerze. A dziś nieco inny temat.

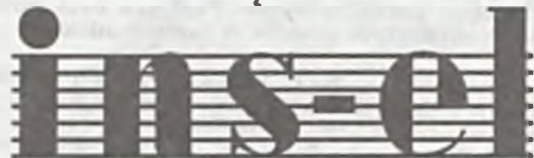
Dnia 29 czerwca 1992 roku Poczta Polska wprowadziła do obiegu dwa znaczki pocztowe pod wiele mówiącym tytułem „Kocham” wartości 1500 i 3000 zł.

Znaczki przedstawiające symboliczne rysunki dziecięce wydrukowano w parkach techniki offsetowej, w nakładzie po 1,5 mln sztuk każdej wartości czyli parę znaczków.

Znaczki na podstawie rysunków dziecięcych oraz ciekawie, oryginalnie zaprojektowana koperta Pierwszego Dnia Obiegu (FDC) i datownik w niespotykanym kształcie serca są dziełem artysty plastyka Janusza Wysockiego.

FILATELISTYKA

PRZEDSIĘBIORSTWO

Spółka z o.o.

UL. SZARYCH SZEREGÓW 23, 60-462 POZNAŃ
TEL. 22-10-81 wew. 12-51 i 11-62, TLX 0413362

**Przedsiębiorstwo
INS-EL**

Spółka z o.o.

**w Poznaniu
ul. Szarych Szeregów 23**

oferuje następujące usługi:

- wykonywanie instalacji elektrycznych i odgromowych w obiektach budownictwa mieszkaniowego w tym również jednorodzinne, towarzyszącego i przemysłowego
- wykonywanie tablic rozdzielczych dla potrzeb budownictwa wielorodzinnego, jednorodzinne i przemysłowego z wykorzystaniem najnowszej aparatury rozdzielczej i z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb zlecniodawcy
- wykonywania prac ślusarskich dla budownictwa jednorodzinne (parkany, kraty, bramy, furtki itp)
- wykonywanie telewizji kablowej, anten satelitarnych oraz przystosowanie instalacji anten zbiorczych i indywidualnych do odbioru programu TV „S”
- wykonywanie instalacji domofonowych
- wykonywanie sieci elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia w tym również przyłączy do budynków jednorodzinnych i warsztatów przemysłowych
- wyposażanie stacji transformatorowych
- wykonywanie oświetlenia ulic, parkingów i placów
- wykonywanie reklam świetlnych dla obiektów handlowych i usługowych
- prace konserwacyjne i remonty instalacji i urządzeń elektro-energetycznych
- pomiary elektryczne
- prace w zakresie elektroniki i automatyki
- sporządzanie dokumentacji techniczno-kosztorysowej dla wymienionego wyżej zakresu usług.

Zapewniamy zastosowanie wysokiej jakości materiałów i urządzeń, zgodne z aktualnymi przepisami i warunkami technicznymi technologii robót.

**Zapewniamy konkurencyjne ceny usług
oraz terminową ich realizację.**

TVP

TVP

TVP

Czwartek
Program I

3.IX.92

film dok. prod. ang.
24.00 — Panorama**Piątek**
Program I

4 IX 92

8.00 — Dzień dobry
9.00 — Wiadomości
9.10 — Program dnia
9.15 — Mama i ja
9.30 — Domowe przedszkole
9.55 — Porozmawiajmy o dzieciach
10.00 — „Abigail” (4)
11.20 — Kwadrans na kawę
11.30 — Zolnierz nieznaný — wojskowy program dok.
12.00 — Wiadomości
12.10 — Program dnia
12.15 — 16.00 Telewizja Edukacyjna

12.15 — Magazyn Notowań — Agencja Własności Rolnej — Przekształcenia Własnościowe

12.45 — Tylko u nas
12.55 — Temat dnia
13.00 — Niepełnosprawni
13.30 — Temat dnia
13.35 — Warszawa zaprasza
13.50 — Teleplastikon
14.05 — Temat dnia
14.10 — Dokument trochę inny
14.40 — Odpowiem na każde pytanie14.55 — Euroturystyka
15.10 — Być tutaj — Wysłuchaj mnie15.25 — Temat dnia
15.30 — Jeśli nie Oxford, to co?
15.50 — Jaka szkoła? — Reforma czy transformacja?16.00 — Program dnia
16.05 — „Ciuchcia” oraz „Tao-Tao”16.50 — Język angielski dla dzieci
17.00 — Teleexpress
17.20 — „Triumf zachodniej cywilizacji” (1) — „Niebezpieczne dary” serial dok. prod. ang.18.15 — Każdy ma prawo
18.30 — Parawizje
19.00 — Wieczorynka
19.30 — Wiadomości

20.10 — „Kronika Wypadków Miłosnych” — film fab. prod. pol. reż. Andrzej Wajda

22.15 — Studio sport — Final Grand Prix W.L.A. — Turyn'92

22.45 — Wiadomości
23.05 — „Kroniki amerykańskie” (7) — „Najemnicy — Obrońca wiary”

23.30 — Program rozrywkowy — „Challenge” (1)

0.30 — „Siódemka” w „Jedynce” Spotkania z wielkimi pisarzami — Tomasz Mann

1.30 — Zakończenie programu

Program II8.00 — Panorama
8.10 — Program lokalny
8.40 — „Nowe przygody He-Mana”9.00 — Transmisja z obrad Sejmu
16.25 — Powitanie
16.30 — Panorama
16.40 — Aktualności „Dwójki”
16.55 — „Pokolenia”
17.20 — „Wspólna Europa” (10)
17.50 — „Ochrona środowiska — Rozmowy o Rzeczynie18.00 — powspolitej
18.30 — Aktualności
18.55 — „Nowe przygody He-Mana”
19.00 — Europuzzle (powt.)
19.45 — „Odlęcie stąd” — (10)
20.00 — Zwiedzisz w jednym dniu” — Zamość20.15 — Bez znieczulenia
21.00 — Wielka piłka
21.30 — Panorama
21.45 — Sport
21.55 — Powtórka z przeszłości — program rozrywkowy22.00 — Teatr sensacji Jerzy Janicki wg Michała Wojewódzkiego „Akcja V” (1)
22.55 — „W połowie drogi”
— „Droga ku wojnie” (8)
— „Wojna światowa” —

1.40 — Zakończenie programu

Sobota
Program I

5.IX.92

7.25 — Program dnia
7.30 — Wieści
7.45 — Z Polski — reportaż
8.05 — Rynek Agro
8.35 — Wszystko o działce
9.00 — Wiadomości
9.10 — Ziarno
9.35 — 5-10-15 oraz „Krzysztof Kolumb” (1)10.50 — Język angielski dla dzieci
11.00 — Magazyn 60/90
11.30 — Telewizyjny Koncert Życzeń12.00 — Wiadomości
12.10 — Program dnia
12.15 — Eko-Echo
12.30 — Podróże na celuloidzie: Ognie Poludnia

13.00 — „Super Baloo”, „Chandar, czarna pantera z Cejlonu” (1)

14.20 — Telewizyjny Teatr Romantycy: Stanisław Lem — „Wyprawa profesora Tarantog” reż. Maciej Wojtyłszko

16.05 — Sobotnie rendez-vous
17.00 — Teleexpress
17.20 — „Domek na preri” — „Wakacje mamy”18.05 — Wiecznie zielone — Teleturniej muzyczny
18.30 — Pegaz
19.00 — Małe wiadomości DD
19.10 — Wieczorynka „Przygód kilka wrobla Cwirka”19.30 — Wiadomości
20.00 — Polskie ZOO
20.30 — „Czarne i białe w kolorze” — komediodramat prod. franc.

22.00 — Ci wspaniali mężczyźni przy kawianianych stolikach, czyli kłótnie literatów — widowisko rozrywkowe

22.45 — Wiadomości wieczorne
22.50 — Sportowa sobota
23.10 — „Supergang” — film sens. prod. USA1.00 — Kanał 5 — magazyn satyryczny
1.45 — Zakończenie programu

1.00 — Kanał 5 — magazyn satyryczny

1.45 — Zakończenie programu

Program II

7.30 — Katowicki Pawiak — Historia prawie nieznaną — film dok.

8.00 — Panorama
8.05 — „Ulica Sezamkowa”
9.05 — Ona — Magazyn dla kobiet9.25 — Powitanie
9.30 — Tacy sami — program w języku migowym9.50 — Magazyn przechodnia
10.00 — Wspólnota w kulturze — „Po naszymu” czyli Staropolska mowa

10.30 — Artysta i jego świat — „Velazquez - malarz nad malarze” (1)

11.00 — Mistrzostwa Europy młodych jeźdźców ujeżdżania — Książ 92

11.30 — Klub Yuppies?
12.00 — Wrockowa lista przebojów Marka Niedźwieckiego12.30 — Auto-Magazyn
13.00 — Final Grand Prix w lekkiej atletyce — Turyn'92
13.50 — Powtórka z Misz-Maszu
14.20 — Zwierzęta świata — „Tajemnicza przyroda — Efe-

meryczny las”

14.50 — „Targiet i rajskie pióra” — film dok.

15.30 — Ad vocem
15.40 — Lekarz domowy
16.00 — Powitanie
16.05 — Róbita co chceta
16.25 — Losowanie Gier Liczbowych16.30 — Panorama
16.40 — „Pelna chata”
17.10 — Rozgrzewka Rawa Blues — fragmenty koncertu18.00 — Aktualności
18.30 — Halo Dzieci
18.35 — Akademia Polskiego Filmu: „Świadectwo urodzenia” — dramat, reż. Stanisław Różewicz

20.30 — Wielki sport — Auto moto-max

21.00 — Panorama
21.30 — Słowo na niedzielę
21.35 — Neptun TV przedstawia

22.15 — „Mąż pani ambasador” (5)

23.10 — Dzwony rurowe II — Koncert Mike Oldfielda

0.10 — Panorama
0.20 — Koncert Buddy Gaya
1.00 — Zakończenie programu**Niedziela**
Program I

6.IX.92

6.55 — Program dnia
7.00 — „Podwodna odyseja ekipy kapitana Cousteau” (1) — „Zyjące morze”7.45 — Rolnictwo na świecie — Portugalia
8.00 — Dylematy
8.20 — Notowania
8.45 — Polskie ZOO

9.00 — Teleanek oraz „Zamek Eureka” (1) i „Dzieci z ulicy Degrassi” (1)

10.15 — Język angielski dla dzieci
10.25 — „W 80 dni dookoła świata” (2) — „Arabskie niepokoje”11.15 — Szkoła pod żaglami
11.35 — Tydzień
12.20 — Telewizyjny koncert ży-12.45 — Tęczowy music-box
13.30 — Z kamerą wśród zwierząt — Co nam przyniosło lato

13.45 — W Starym Knie: „Głos pustyni” — film polski, reż. Michał Waszyński

15.10 — Jubileuszowy koncert Maryli Rodowicz w Opolu

15.40 — Pieprz i wanilia — Klejnot Andów
16.25 — Country Ameryka (1)
17.00 — Teleexpress
17.20 — „Dynastia” — serial prod. USA18.20 — 7 Dni — Świat
18.50 — Śpiewnik domowy Jana Kaczmarka

19.00 — Wieczorynka: „Nowe przygody Kubusia Puchatka”

19.30 — Wiadomości
20.10 — „Mozart” (1) — serial
21.05 — Kabaretowa lista przebojów

21.50 — Sportowa niedziela oraz relacja z finału ligi światowej w siatkówce mężczyzn

23.05 — Wieczór konesera: „Celesta” — film prod. niem. (oparty na pamiętnikach gospodyni Marcela Pröusta)

0.55 — Gdybym był królem — O

TVP

TVP

TVP

lanistwie — miniatura Andrzeja Kijowskiego w interpretacji Aleksandra Bardinięgo

Program II

- 7.30 — Przegląd tygodnia (dla niesłyszących)
- 8.00 — „Mała księżniczka” — „Mała nauczycielka francuskiego”
- 8.25 — Film dla niesłyszących: „Mozart” (1)
- 9.15 — Słowo na niedzielę (dla niesłyszących)
- 9.20 — Powitanie
- 9.30 — Program lokalny
- 10.30 — Do trzech razy sztuka
- 10.55 — Mistrzostwa świata w kolarstwie szosowym
- 11.10 — Suita symfoniczna z opery „Carmen” — w wyk. Orkiestry Kameralnej „Amadeus” pod dyktando Agnieszki Duczmal
- 12.00 — „Rodzinny bumerang”
- 12.50 — „Zyjąca planeta” — „Odrębne światy”
- 13.40 — Mistrzostwa świata w kolarstwie szosowym
- 14.00 — Podaj łapę
- 14.30 — Mistrzostwa świata w kolarstwie szosowym
- 15.00 — Wydarzenia tygodnia
- 15.30 — Godzina z Hanną Barbarą — filmy animowane dla dzieci
- 16.25 — Program dnia
- 16.30 — Panorama
- 16.40 — „Cudowne lata” — „Buster”
- 17.05 — Mistrzostwa świata w kolarstwie szosowym
- 17.20 — Literatura niepokorna — Marek Hlasko
- 18.05 — Halo dzieci
- 18.15 — „Stolik na pięć osób” — dramat obycz. prod. USA
- 20.10 — Godzina szczerości z Hanną Gronkiewicz-Waltz (prezesem NBP)
- 21.00 — Panorama
- 21.40 — XXVII Międzynarodowy Festiwal Oratoryjno-Kantatowy „Wratislavia Cantans” — retransmisja koncertu inauguracyjnego
- 24.00 — Panorama
- 0.10 — Zakończenie programu

Poniedziałek 7.IX.92

Program I

- 6.00 — Kawa czy herbata?
- 9.00 — Wiadomości
- 9.10 — Program dnia
- 9.15 — Dla dzieci: „Baśnie, bajki, bajeczki”
- 10.00 — „Dynastia”
- 11.00 — Pierwsze 365 dni życia dziecka (2) — Dziecko ma już miesiąc
- 11.30 — „Magda, Krzysztof i gitara...”
- 12.00 — Wiadomości
- 12.10 — Program dnia
- 12.15 — Język francuski (1)
- 12.45 — Palety — Edouard Vuillard
- 13.15 — Język niemiecki (1)
- 13.45 — Kompozytor i jego miasto — „Beethoven i Bonn”
- 14.15 — Język włoski (1)
- 14.30 — Język angielski (1)
- 15.00 — „Alf” (w wersji oryginalnej)
- 15.30 — Prezentacje — Nauczyciele
- 15.55 — Program dnia
- 16.00 — LUZ
- 17.00 — Teleexpress

- 17.20 — „Alf”
- 17.50 — Tele-Audio-Video
- 18.10 — Magazynio
- 18.20 — Magazyn polonijny
- 19.00 — Wieczorynka — „A gdzie ja się biedniutki podziej” (4)
- 19.30 — Wiadomości
- 20.05 — Antena
- 20.30 — Teatr Telewizji — Molier — „Skąpiec” reż. Jan Bratkowski, wyk. Zbigniew Zapasiewicz
- 21.50 — Ostatni mohikanin blue-sa — Louisiana Red
- 22.20 — Reportaż
- 22.45 — Wiadomości wieczorne
- 23.05 — „Pogranicze w ogniu” (2)
- 0.05 — Zakończenie programu

Program II

- 8.00 — Panorama
- 8.10 — Program lokalny
- 8.40 — „Tajemnicze złote miasta”
- 9.10 — „Pokolenia”
- 9.30 — Kolekcjoner
- 10.00 — Rock Steady (3) — fragmenty koncertu Johna Mayalla, grupy Quireboys
- 11.00 — Na życzenie — powtórka najciekawszych programów „Dwójki”
- 16.25 — Powitanie
- 16.30 — Panorama
- 16.40 — Z wiatrem i pod wiatr — magazyn żeglarski
- 16.55 — „Pokolenia”
- 17.20 — Przegląd Kronik Filmowych (Pierwsze kroniki radzieckie z 1944 roku)
- 17.50 — Polska Kronika Filmowa
- 18.00 — Aktualności
- 18.30 — Tajemnicze Złote Miasta (powt.)
- 19.00 — Spóźnione premiery: „Noc myśliwego” — thriller prod. USA
- 20.30 — Rock Steady — Koncert Suzanne Vega
- 21.00 — Panorama
- 21.30 — Sport
- 21.45 — „Dzieciaki, kłopoty i my” (1) — serial kom. prod. USA
- 22.15 — Muzyka na trakcie królewskim
- 23.10 — Maraton trzeźwości — „Długa rocznica pana Władka”
- 24.00 — Panorama
- 0.10 — Zakończenie programu

Wtorek 8.IX.92

Program I

- 8.00 — Dzień dobry
- 9.00 — Wiadomości
- 9.10 — Program dnia
- 9.15 — „Mama i ja”
- 9.30 — Domowe przedszkole
- 9.55 — Porozmawiamy o dzieciach
- 10.00 — „Pogranicze w ogniu” (2)
- 11.00 — Gielda pracy, gielda szans
- 11.20 — Przyjemne z pożytecznym
- 11.40 — Gotowanie na ekranie
- 12.00 — Wiadomości
- 12.10 — Program dnia
- 12.15-16.00 Telewizja Edukacyjna
- 12.15 — Magazyn notowań — Polecamy odmiany zbóż
- 12.45 — Świat chemii — „Kolor”
- 13.15 — Kuchnia — Pranie
- 13.30 — Fizyka półzartem — „Szybowanie w powietrzu”

- 14.00 — Surowce — „Sól”
- 14.20 — Klub Domowego Komputera
- 14.40 — Spotkanie z cywilizacją
- 14.55 — „Przybysze z Metplane-ty”
- 15.25 — My w kosmosie
- 15.40 — Nasz Bałtyk (1) — Życie Bałtyku — łańcuch torficzny
- 16.00 — Program dnia
- 16.05 — Tik-Tak oraz „Dennis Zawadiaka”
- 16.50 — Język angielski dla dzieci
- 17.00 — Teleexpress
- 17.20 — „Tom i Jerry”
- 17.50 — „Bill Cosby Show”
- 18.15 — Encyklopedia II wojny światowej — Eben Emael, cz. 1
- 18.45 — „Maestro H.J.Rzepus” — film dok.
- 19.00 — Wieczorynka
- 19.30 — Wiadomości
- 19.55 — 10 minut dla ministra pracy
- 20.10 — Arcydzieła Sztuki Filmowej — „Złodzieje rowerów” — film fab. prod. włoskiej, reż. Vittorio De Sica
- 21.45 — Magazyn gospodarczy
- 22.15 — Telemuzak
- 22.45 — Wiadomości wieczorne
- 23.05 — Publicystyka kulturalna
- 23.45 — Powrót Bardów — Andrzej Sikorowski
- 0.15 — Zakończenie programu

Program II

- 8.00 — Panorama
- 8.10 — Program lokalny
- 8.40 — „Kapitan Planeta i Planetarianie”
- 9.10 — „Pokolenia”
- 9.30 — Świat kobiet
- 10.00 — „Rock Steady” (fragmenty koncertu Johna Clegga z RPA oraz angielskiego zespołu „Wet Wet Wet”)
- 11.00 — Na życzenie — powtórki najciekawszych programów „Dwójki”
- 16.25 — Powitanie
- 16.30 — Panorama
- 16.40 — Z kart krakowskiego archiwum — Wodociągi
- 16.55 — „Pokolenia”
- 17.20 — Ojczyzna Polaszczyna
- 17.40 — Moja wiara
- 18.00 — Aktualności
- 18.30 — „Kapitan Planeta i Planetarianie”
- 18.55 — Europuzzle
- 19.00 — „Operacja Tygrys czyli Bohaterowie II” — serial prod. USA
- 20.00 — „Uriah Heep” — reportaż z pobytu w Polsce brytyjskiej grupy rockowej
- 21.00 — Panorama
- 21.30 — Sport
- 21.45 — „Kate i Allie” (2)
- 22.15 — Okolice wyobraźni — Ogrody
- 23.00 — „Tak było — normalne życie” — film dok.
- 24.00 — Panorama
- 0.10 — Zakończenie programu

Środa 9.IX.92

Program I

- 8.00 — Dzień dobry
- 9.00 — Wiadomości poranne
- 9.10 — Program dnia
- 9.15 — „Mama i ja”
- 9.30 — Domowe przedszkole
- 9.55 — Porozmawiamy o dzie-

- 10.00 — Arcydzieła Sztuki Filmowej — „Złodzieje rowerów”
- 11.35 — Magazyn konsumenta
- 12.00 — Wiadomości
- 12.10 — Program dnia
- 12.15-16.00 Telewizja Edukacyjna
- 12.15 — Magazyn notowań — Sposób na zboża
- 12.45 — Formiści polscy
- 13.10 — Katalog zabytków — Radzyń Podlaski
- 13.20 — Wokół Laokona
- 13.40 — Wielka historia małych miast — Łęczycza
- 14.10 — W kręgu Rybczyńskiego (2)
- 14.40 — Sensacje XX wieku — „Spali pan Europę”
- 15.10 — Pan Adam (1) — Dlaczego o przyszłości teatru decydują młodzi a nie starzy
- 15.30 — Szkoły w Europie — Bez opóźnień (Francja)
- 16.00 — Program dnia
- 16.05 — Sami o sobie — magazyn nastolatków oraz „Oddział dziecięcy” (2)
- 17.00 — Teleexpress
- 17.20 — „Syn Wyspy”
- 18.10 — Klinika zdrowego człowieka — Tylko dla mężczyzn, czyli andropauza
- 18.40 — Laboratorium — Pod-słuchiwanie wszechświata
- 19.00 — Wieczorynka
- 19.30 — Wiadomości
- 20.10 — Studio Sport
- 22.00 — Rodzina rodzinie
- 22.30 — Kwadrans z zespołem „Big Country”
- 22.45 — Wiadomości
- 23.05 — „Z biegiem lat, z biegiem dni” (2)
- 0.30 — Zakończenie programu

Program II

- 8.00 — Panorama
- 8.10 — Program lokalny
- 8.40 — „Piłkarze” (13)
- 9.10 — „Pokolenia”
- 9.30 — Świat kobiet
- 10.00 — Rock Steady (m.in. koncert irlandzkiego wokalisty i kompozytora Vana Morrisona)
- 11.00 — Na życzenie — powtórka najciekawszych programów „Dwójki”
- 16.25 — Powitanie
- 16.30 — Panorama
- 16.40 — Sport
- 16.50 — Losowanie Gier Liczbowych
- 16.55 — „Pokolenia”
- 17.20 — Meandry architektury — Bliżej natury
- 17.40 — Gielda
- 18.00 — Aktualności
- 18.30 — „Piłkarze” (13)
- 19.00 — Filmy Juza Itamięgo — „Pogrzeb” — komedia prod. jap.
- 21.00 — Panorama
- 21.30 — Ekspres reporterów
- 22.00 — Kino Teatralne Dwójki — „Zun” — spektakl Teatru Ekspresji
- 22.55 — „Skazany na nieistnienie” — film dok.
- 24.00 — Panorama
- 0.10 — Zakończenie programu

Redakcja nie odpowiada za zmiany w programie wprowadzone w ostatniej chwili przez TVP

REKLAMA • REKLAMA • REKLAMA

**STUDIO FOTO & VIDEO
HENRYKA BŁACHNIO****OFERUJE**

- ◆ w ciągu 1 godziny zdjęcia ze wszystkich filmów
- na najnowszych urządzeniach FUJI
- ◆ 3 minutowe zdjęcia paszportowe, legitymacyjne,
- dowodowe kamerą POLAROID oraz tradycyjnie
- na materiałach FUJI
- ◆ pełną obsługę fotograficzną i filmową ślubów, chrztów, I komunii św. itp.
- ◆ sprzedaż aparatów, filmów, albumów, kaset video

GWARANTUJE

- ◆ najniższe ceny w Swarzędzu
 - ◆ wysoką jakość usług
 - ◆ bezpłatne wywołanie filmu
 - ◆ ulgi dla stałych klientów
- oraz
NIESPODZIANKI!!

ZAPRASZAMY 9-18

Os. Kościuszkowców (domki), tel. 174-238
Os. Raczyńskiego 5 pawilon — punkt przyjęć

**PRYWATNA
KLINIKA
POŁOŻNICZA
„KORVITA”
Poznań
ul. Nehringa 7**

Lek. med. Jerzy Kubiak
specjalista ginekolog - położnik, anesteziolog

TELEFONY:

centrala: 66-30-31, izba przyjęć 65-00-61

CAŁĄ DOBĘ CZYNNE SA:

GABINETY GINEKOLOGICZNE:

☆ wczesne rozpoznawanie ciąży ☆ kompleksowa opieka w ciąży ☆ badania cytologiczne ☆ badania USG ☆ leczenie nadżerek ☆ zabiegi ginekologiczne

WIZYTA 100 tys. zł.

ODDZIAŁ GINEKOLOGICZNY WYKONUJE:

☆ wszystkie operacje ginekologiczne - najnowszymi metodami

ODDZIAŁ POŁOŻNICZY GWARANTUJE:

☆ na życzenie — PORÓD BEZBOLESNY ☆ komfort psychiczny i fizyczny

CENA PORODU OD 4,5 do 5 MLN ZŁ.

LABORATORIUM ANALIZ LEKARSKICH — dla wszystkich ☆ pełen zakres badań — wyniki na miejscu ☆ wykonujemy EKS

NA ŻYCZENIE zapewniamy konsultacje **PROFESORÓW AKADEMII MEDYCZNEJ**

UWAGI!!!

System oszczędzania w „KORVICIE” obniża cenę porodu i pobytu o 25% i uprawnia do korzystania z gabinetów i laboratorium **BEZPŁATNIE!**

REKLAMA

W TYGODNIKU SWARZĘDZKIM
NAJSKUTECZNIEJSZA I NAJTAŃSZA!

Stacja technicznej kontroli, obsługi i naprawy samochodów wykonuje:

- ☆ przeglądy rejestracyjne z wpisem do dowodu rejestracyjnego
- ☆ diagnostyka, naprawa, uoiowanie

Właściciel
Inż. Mirosław Horla
Swarzędz.
ul. Nowy Świat 16.
tel. 172-833

**Ginekolog — Położnik
Dr A. JUSTE**

SWARZĘDZ

— NOWA WIEŚ

Os. Raczyńskiego bl. 17

Przyjęcia

wtorek, czwartek

od godz. 17.00-19.00

**BIURO PODRÓŻY
POZTOUR**
Biuro Podróży
POZTOUR
61-780 Poznań
ul. Wodna 12
tel./fax 528207

Polecamy wycieczkę

AUSTRIA — Czecho-Słowacja

24 do 27 wrzesień 1992 r.

22 do 25 październik 1992 r.

w cenie już 860.000,-

Biuro nasze czynne jest od

9.00-18.00, sobota 9.00-14.00

PKO Bank Państwowy Oddział I

w Poznaniu 63513-729826-136

PEW
„PEWEX”
spółka „KEN”
osiedle
Kościuszkowców

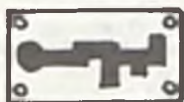
**zaprasza na zakupy do
swojego sklepu**

Oferuje w sprzedaży

- ▲ artykuły spożywcze
- ▲ paraleki, kosmetyki,
- ▲ klocki Lego i zabawki,
- ▲ kasety video i magnetofonowe
- ▲ alkohol polski i zagraniczny

Sklep czynny

**od pon. do piątku w godz. 10-20
soboty 10-14**

Czy tym kluczem otworzysz ten zamek?

To fakt, że maszyny w warsztacie Majstra Edera są już dość stare, ale służą mu jeszcze dobrze. Wczoraj chciał Majster uruchomić motor tarczówki, jednak bez skutku. Spróbował powtórnie, i jeszcze raz — ale motor nie ruszył. — Pewnie znowu tu majstrowaleś łobuzie, natychmiast wynoś mi się z warsztatu i nie pokazuj więcej — krzyczał na Pumukła zdenerwowany Eder. Następnie zadzwonił po znajomego mechanika, ten obejrzał maszyny i powiedział — Przecież pan nie podłączył motoru do prądu!

oprac. Ania SIEIŃSKA

